

Opinnäytetyö (AMK)
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelma
2012

Kaisa Hynynen

VERKKOLUKIJATUTKIMUS FORSSAN LEHDELLE

– yleisön toiveet Forssan Lehden verkkosivuille

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kaisa Hynynen

VERKKOLUKIJATUTKIMUS FORSSAN LEHDELLE

Opinnäytetyöni käsittelee Forssan Lehden verkkosivujen käyttäjien lukutottumuksia. Halusin selvittää, millaisia juttuja käyttäjät haluavat Forssan Lehden verkkosivuilta lukea, ja mitä he ylipäätään ajattelevat lehden sivustosta. Forssan Lehti on Lounais-Hämeen alueen sanomalehti, joka julkaisee verkossa päivittäin ilmaisia uutisia luettavaksi lukijoilleen.

Tutkimusmetodini oli empiirinen. Julkaisin viidentoista kysymyksen kyselyn, ja tutkimukseni päämateriaali koostuu lukijoiden antamista kyselyvastauksista. Kyselyssä oli kysymyksiä lukijoiden lukutottumuksista ja toiveista, eli miten he käyttävät Forssan Lehden paperiversiota ja verkkosivustoa, ja millaisia juttuja he haluaisivat lehden verkkosivuilta lukea. Kysyin lukijoilta myös, tilaavatko he Forssan Lehden paperiversiota kotiinsa ja syitä, miksi he ylipäätään lukevat tätä lehteä. Sain kaikkiaan 92 vastausta kyselyyni, joka oli verkossa avoimena noin kymmenen viikkoa.

Toimitus julkaisee päivittäin lyhyitä uutisia lehden verkkosivuilla. Suurin osa vastaajista toivoi, että verkkosivut päivittyisivät useammin, ja että siellä olisi enemmän ja pidempiä juttuja tarjolla. Pääsyy sille, miksi monet vastaajat ylipäätään käyvät Forssan Lehden verkkosivuilla on, että he haluavat tietää lisää nimenomaan Forssan seudun ja Lounais-Hämeen asioista.

On kyselyn sekä verkkosivun kävijämäärien perusteella selvää, että Lounais-Hämeessä on paljon kysyntää nimenomaan alueellisille ilmaisille uutisille, ja että lukijat todella ovat kiinnostuneita seuraamaan alueen tapahtumia. Yksi paikallisen sanomalehden vahvuuksista onkin tietty kohdeyleisö, jolle juttuja tarjoillaan. Kaiken kaikkiaan Forssan Lehden toimitus on kyennyt kyselyn perusteella pitämään verkkolukijat tyytyväisinä.

ASIASANAT:

Forssan Lehti, kyselytutkimus, sanomalehti, verkkolukijat, Forssa, Lounais-Häme, verkkolehti, lukutottumukset

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme of Journalism

2012 | 59

Instructor: Juha Sopanen

Kaisa Hynnen

WEBUSER RESEARCH FOR FORSSAN LEHTI

My bachelor's thesis is about the webpage users of Forssan Lehti. The aim was to find out what the webpage users want to read and what they think about Forssan Lehti's free web pages. Forssan Lehti is a daily newspaper that publishes free news for everyone to read basically every day. Deciding what to publish and how many stories per day is a constant battle. It has become an important question especially within the past year because Forssan Lehti reformed it's web pages in the Autumn of 2011 and started to update the newsfeed with local news daily. Internet is an important way to keep the readers attached to the paper magazine and loyal to the whole newspaper.

The research was empirical. I published a questionnaire form in Forssan Lehti's webpage and advertised it in their Facebook page. The main material came from the readers answers. The questions covered the readers reading behaviors and their hopes concerning what they would like to read from the web page. I also asked the readers if they order the magazine to their homes and about the reasons why they read Forssan Lehti in the first place.

The interview questions additionally covered the feeling the readers get from the webpage of Forssan Lehti and what the page looks like for them. I got 92 answers in total to my questionnaire which was open for answers for 10 weeks.

The results were not surprising. Most of the answerers wish to have more free content on the webpage. They also wish that the news would be updated faster and they would also like to read longer stories. Forssan Lehti publishes only small stories and picture galleries and basically no long completed news stories. The webpage is in a way a platform to advertise the actual magazine. They want to make people interested in the stories so that the readers would buy the magazine. Many of the answerers hoped that Forssa Lehti would publish more local stories and sport results on their webpage.

The main reason why people read the webpage is to know more about local news in Forssa area. Also many of the answerers were originally from Forssa or a town nearby but lived now somewhere else. The webpage of Forssan Lehti is a way to stay in touch with their roots.

The conclusions are that Forssan Lehti needs to maintain their webpage active. It is obvious that there is a lot of demand for the free news and the readers really feel that they want to follow the local news in Forssa area. It is important to publish a lot of local news stories in the page and not focus on the whole country. All in all Forssan Lehti has succeeded to keep the readers satisfied.

KEYWORDS:

Finnish newspaper, public survey, web journalism, public's participation, Forssa, web readers

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 LUKIJAKYSELYN TOTEUTTAMINEN	8
2.1 Haasteet ja onnistuminen	9
3 LOUNAIS-HÄMEEN ÄÄNENKANNATTAJA	11
3.1 Forssan Lehden verkkosivujen uudistus	11
3.2 Forssan Lehden verkkosivujen lukijamäärät kasvussa	13
3.3 Printtimediasta monimediajournalismiin	18
4 LEVIKIT LASKUSSA – PITÄÄKÖ SANOMALEHTI PINTANSA?	20
5 VERKKO TUKEE SANOMALEHDEN SELVIYTYMISTÄ	22
5.1 Internet on ainutlaatuinen julkaisualusta	24
5.2 Miten aktivoida nettilukijat?	28
5.3 Punkalaitumen Sanomat vastaan Forssan Lehti	29
6 VASTAUSTEN ANALYSOINTIA	31
6.1 Kotiseuturakkaus vetää verkkoon	31
6.2 ”Vanhanaikaiset, mutta ihan hyvät”	35
6.3 Lyhyitä ja pitkiä juttuja	37
6.4 Sivuston pitäisi päivittyä useammin	39
6.5 ”En tilaa lehtiä lainkaan”	42
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	45
LÄHTEET	49
8 TAULUKOT	50

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake.

KUVAT

Kuva 1. Forssan Lehden verkkosivujen etusivu (Forssan Lehti 25.11.2012).....	12
--	----

KUVIOT

Kuvio 1. Verkkosivuston uniikit vierailijat ja vierailujen määrä vuonna 2011 (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012).....	14
Kuvio 2. Verkkosivuston uniikit vierailijat ja vierailujen määrä vuonna 2012 (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012).....	17

TAULUKOT

Taulukko 1. Vierailijoiden määrät Forssan Lehden sivuilla vuonna 2011.	14
Taulukko 2. Vierailijoiden määrät Forssan Lehden sivuilla vuonna 2012.	16
Taulukko 2 Käyttäjien Forssan Lehden verkkosivuilla käyttämä aika.	18
Taulukko 4. Kuinka usein käyt Forssan Lehden verkkosivuilla?	32
Taulukko 5. Miksi käyt Forssan Lehden verkkosivuilla?	33
Taulukko 6. Millä perusteella klikkaat jutun luettavaksi?	34
Taulukko 7. Millaisia juttuja lukijat haluaisivat verkosta lukea.	37
Taulukko 8. Vastaajien tyytyväisyys juttujen lukumäärään.	39
Taulukko 9. Vastaajien suhde Forssan Lehden painettuun lehteen.	40
Taulukko 10. Tilaatko lehteä omaksesi?	41
Taulukko 11. Miksi et lue painettua lehteä?	42
Taulukko 12. Taustatieto: Vastaajien ikäjakauma.	49
Taulukko 13. Taustatieto: Vastaajien kotipaikkakunnat.	50
Taulukko 14. Taustatieto: Vastaajien elämäntilanne.	51
Taulukko 15. Taustatieto: Vastaajien sukupuoli.	52
Taulukko 16. Taustatieto: Muut verkkomediatottumukset.	52

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni käsittelee Forssan Lehden verkkosivuja. Toteutin 15 kysymyksen lukijakyselyn verkkosivujen käyttäjille. Vastauksia tuli kyselyn aukioloaikana, noin kymmenessä viikossa, 92 kappaletta sekä alueella asuvilta, että Forssan seudun asioita seuraavilta, mutta muualla asuvilta lukijoilta.

Tutkin kysymysten avulla sitä, mitä Forssan Lehden verkkosivujen lukijat toivovat sivuilta löytävänsä. Sen lisäksi halusin tutkia, millainen suhde verkkosivun käyttäjillä on Forssan Lehden painettuun lehteen. Toteutin tutkimuksen empiirisenä tutkimuksena. Keräsin vastaajista kyselylomakkeen avulla taustatiedoksi muun muassa tietoja heidän asuinpaikkakunnistaan, iästään, sukupuolesta ja työtilanteestaan.

Kerron tutkielmassani sanomalehtien nykytilanteesta ja käsittelen Forssan Lehden roolia alueellisena sanomalehtenä. Kirjoitan paljon verkkolehtien vaikeuksista sen suhteen, mitä voi ja kannattaa julkaista ilmaiseksi ja mitä taas ei. Analyysissäni käsittelen yksityiskohtaisesti kyselyyn saamiani vastauksia ja vastaajien toiveita.

Olen työskennellyt Forssan Lehdellä kaksi kesää kesätoimittajana uutistoimituksessa ja päässyt seuraamaan lehden valitseman verkkojournalismilinjan kehittelyä läheltä. Toimituksen uutistyössä painotetaan vahvasti paikallisuutta, sillä lehti on Lounais-Hämeen ja Forssan seudun alueellinen sanomalehti, jonka tehtävä on tuoda esille alueellisia asioita, jotka eivät ylitä maakuntalehtien uutiskynnystä.

Ehdotin opinnäytetyöideaani Forssan Lehden päätoimittajalle keväällä 2012, ja se otettiin toimituksessa hyvin vastaan. Suunnittelin sitä työajan ulkopuolella kesän ajan ja lähdin toteuttamaan loppukesästä 2012.

Tutkimuksessani kävi ilmi, että lounaishämäläisille uutisille on Forssan seudulla kova kysyntä. Lukijat tulevat Forssan Lehden verkkosivuille tietääkseen, mitä heidän kotiseudullaan tapahtuu. Alueelliset uutiset ovat heille keino pysyä mu-

kana seudun tapahtumissa. Suurin osa vastaajista toivoo, että lehti julkaisisi verkkosivuillaan entistä pidempiä juttuja lyhyiden sijasta, ja että päivitystahti olisi entistä tiheämpi.

Jos Forssan Lehti pystyy vastamaan lukijoiden asettamiin toiveisiin ja vaatimuksiin, sillä on uskollinen lukijakunta painetun lehden levikkialueen lisäksi myös verkossa. Forssan Lehden verkkosivujen lukijoita yhdistää side Lounais-Hämeeseen, mutta uutisten leviäminen ei tunne levikkirajoja.

2 LUKIJAKYSELYN TOTEUTTAMINEN

Halusin tehdä verkkolukijakyselyn Forssan Lehdelle, sillä verkkolehden päivittäminen tässä muodossaan on lehden toimitukselle vielä melko uutta. Lukijoiden mielipiteiden selvittäminen ilmaisten verkkosivujen sisällöstä voisi auttaa toimitusta tekemään entistä luetumpaa verkkolehteä ja tuottamaan hyvää, kysyttyä materiaalia lukijoiden saataville. Tutkimuskysymykseni on, millaista sisältöä Forssan Lehden verkkosivujen lukijat haluaisivat verkkosivuilta lukea.

Maksullisen lehden toimitustyössä on pohdittava tarkkaan, mitä ilmaista ja julkista aineistoa verkkosivuilla voi ja kannattaa julkaista. Jos aktiiviseen päivittämiskiarteeseen lähtee, lukijoille annetusta lupauksesta on pidettävä kiinni. Verkkosivujen aktiiviselle päivittämiselle on paineita, sillä lähes kaikki lehdet julkaisevat ainakin jotakin sisältöä verkossa.

Alueellisten sanomalehtien tilanne on eri kuin maakuntalehtien, jotka vastaavat suurempien alueiden ja myös valtakunnan uutisten tarjonnasta. Monet maakuntalehdet kilpailevat samoista lukijoista, kun taas Forssan Lehdellä on vakiintunut asema nimenomaan paikallisuutisten tarjoajana Forssan seudulla. Se on yksi Forssan Lehden tärkeimmistä valttikorteista, mutta myös lehden heikkous. Paikallinen sanomalehti voi saavuttaa lopulta vain tietyn lukijamäärän, joka on suoraan verrannollinen sen omaan levikkiin ja alueen väkimäärään.

Opinnäytetyöni on kyselytutkimuksena toteutettu empiirinen tutkimus, jolla selvitin, mitä Forssan Lehden verkkosivujen käyttäjät toivovat lehden sivuilta löytävänsä. Kyselytutkimuksella sain anonyyminä pysyviltä lukijoilta henkilökohtaisia vastauksia heidän toiveistaan ja odotuksistaan.

Hyväksyin 15 mielestäni relevanttia kysymystä päätoimittaja Kari Grahnilta ja julkaisujohtaja Kari Suontaustalta kesällä 2012. Kysely laitettiin internettiin 14.8.2012 ja se suljettiin vastaajilta 27.10.2012. Kyselyyn tuli vastauksia 92 kappaletta, joista yhtäkään ei hylätty. Muutamit vastaajat kertoivat mielipitei-

tään myös lehden maksullisesta näköislehdestä, eivätkä pelkästään ilmaista materiaalia tuottavista verkkosivuista.

Julkaisin kyselyn käyttäen eSurveysPro-nimistä online-kyselyiden tekemiseen tarkoitettua alustaa. Kyselyä mainostettiin muutamia kertoja Forssan Lehden Facebook-sivustolla ja linkki laitettiin lehden verkkosivujen etusivulle. Tutkimuksessa käytetty materiaali on pääosin kerätty verkkolehden lukijoilta.

2.1 Haasteet ja onnistuminen

Yksi suurimmista haasteista oli ehdottomasti se, ettei lukijoiden vastausinnokkuutta pystynyt etukäteen ennustamaan. Olin hyvin positiivisesti yllättynyt 92:ta saamastani vastauksesta. Kyselyyn johtavaa linkkiä mainostettiin muutama kertaan Facebookissa, ja se selvästi nosti vastausinnokkuutta korkeammalle.

Vastaustulokset eivät olleet kaikkiaan kovin yllättäviä. Pääasiassa lukijat toivoivat odotetusti enemmän juttuja ja tiheämpää päivitystahtia. Vastauksista saa kuitenkin osiittaa siitä, mitä tavallinen lukija hakee Forssan Lehden tarjoamalta ilmaiselta verkkosivustolta.

Tein kyselyyn paljon kysymyksiä, joihin vastaaja voisi antaa vastauksen pelkästään klikkaamalla haluamaansa vaihtoehtoa. Halusin näin varmistaa sen, että mahdollisimman moni tekisi kyselyn loppuun asti, eikä uupuisi kesken joutessaan kirjoittamaan pitkiä vastauksia jokaiseen kysymykseen. Lähes kaikkiin kysymyksiin pystyi valmiiksi räätälöidyn vastausvaihtoehdon lisäksi antamaan halutessaan pidemmän vapaamuotoisen vastauksen. Olin hyvin positiivisesti yllättynyt myös siitä, että monet vastaajat tuntuivat selvästi antaneen kyselyyn vastaamiselle aikaa ja he olivat todella pohtineet, mitä he haluaisivat Forssan Lehden verkkosivuilta itselleen saada.

Huono puoli kyselytutkimuksen toteuttamisessa on se, että vastaukset jäävät helposti hyvin pintapuoliseksi. Tekemällä pidempiä, henkilökohtaisia haastatte-
luja pääsisi paremmin perille lukijoiden ajatuksista. Vaikka vapaisiin kenttiin an-

nettiin runsaasti pitkiäkin vastauksia, uskon, että monet jättivät silti vastaamatta niihin, vaikka sanottavaa olisi ollut.

Forssan Lehden lukijat lähtivät kyselyyn kuitenkin hyvin mukaan ja tarjosivat paljon hyvää tietoa tutkittavaksi. Uskon tästä opinnäytetyöstä olevan Forssan Lehdelle hyötyä heidän verkkolehtensä kehittämisessä tulevaisuudessa.

3 LOUNAIS-HÄMEEN ÄÄNENKANNATTAJA

Forssan Lehti on lounaishämäläinen sanomalehti, joka ilmestyy seitsemän kertaa viikossa. Lehden levikkialue on Forssan Seutu ja Lounais-Häme, johon kuuluvat Forssan kaupungin lisäksi Jokioinen, Tammela, Humppila, Ypäjä, Urjala ja Somero. Lehteä tilataan kuitenkin myös muiden muassa Loimaalle, Lopelle, Punkalaitumelle sekä Kylmäkoskelle. (Forssan Lehti 2012a.)

Forssan Lehdellä on pitkät perinteet Lounais-Hämeen omana äänitorvena. Lehden perustaja Esko Aaltonen perusti lehden vuonna 1917, ja ensimmäinen numero painettiin vain viikkoa ennen Suomen itsenäistymistä. Forssan Lehti on osa kirjapainokonserni Forssan Kirjapaino Oy:tä, joka painaa päätuotteinaan aikakauslehtiä. (Forssan Lehti 2012a.)

Forssan Lehden levikki on Levikintarkastus Oy:n mukaan ollut 15.3.2011 13 455 kappaletta, kun taas lukijamäärä on 36 000 (Forssan Lehden mediakortti 2012). Vuonna 2009 levikki oli 13 913 kappaletta ja lukijamäärä 37 000 (Forssan Lehti 2012b).

3.1 Forssan Lehden verkkosivujen uudistus

Forssan Lehti uudisti internetsivustonsa vuoden 2011 marraskuussa. Uudistuksesta lähtien päivittäisestä paikallisuutisten päivitystahdista on pidetty kiinni, ja tällä hetkellä juttuja julkaistaan muutama kappale päivittäin. Jutut ovat lyhyitä ja usein kuvallisia. Etusivulla pyritään julkaisemaan paikallisia uutisia, mutta sivuston reunassa julkaistaan myös STT:n tuottamia kotimaan- ja ulkomaan uutisia.

Toimitus julkaisee verkkosivuilla lyhyitä versioita varsinaiseen lehteen kirjoittamistaan jutuista. Tällä hetkellä verkkosivusto on lukijalle hyvä keino saada vihiä paikallisista tapahtumista, mutta yleensä juttujen perässä vinkataan lukemaan aiheesta lisää seuraavan päivän Forssan Lehdestä. Voisi sanoa, että verkkosivusto on ikään kuin mainosalusta varsinaiselle painetulle lehdelle. Parhaas-

sa tapauksessa lukija saadaan kiinnostumaan jostakin aiheesta internetin kautta, ja jos hän ei itse tilaa lehteä kotiinsa, hän hankkii sen käteensä lukeakseen myös varsinaisen ja kattavamman jutun aiheesta.

Uutisjuttujen lisäksi lukijalle tarjotaan sivustolla aina silloin tällöin kuvagallerioita paikallisista tapahtumista tai toimittajien tekemistä jutuista. Sivulla on luettavana myös lehdessä julkaistuja elokuva-arvosteluja. Etusivulla on muutamia paikallisten yritysten mainoksia, mutta muutoin mainostulva on melko vähäistä.

FORSSAN LEHTI

Etusivu Uutiset Kulttuuri Mieli-pide Kuvat ja videot Keskustelu Palaute Juttuvinkit Alueen palvelut Toimitus Mediamyynti Tilaajapalvelu

Lue lehti verkossa ▶

Tilaa luku-oikeus verkkolehteen tekstiviestillä numerosta **173172**

1 pv viestillä **FL.digi1** (1,50€)
2 pv viestillä **FL.digi2** (3,00€)

Hinnasto ja ohjeet ▶ Kirjautu palveluun ▶

Uusimmat uutiset ▶

- 03:53 Varusmiehistä kolmasosa kuormittaa kehoaan liikaa
- 05:04 Lehdet: Huostaanotetut päätyvät sukulaisille harvoin
- 04:11 Kerrostalon paalutus maksaa putkiremontin verran
- 04:19 Sierra Leonen oppositio epäilee vaalivilppiä
- 22:15 Mursin vallankahmaisu raivostutti Egyptin tuomarit
- 22:26 Lapset palasivat kouluun Gazassa
- 22:16 Urpilainen: Eläkeiän nostosta ei keskustella keväällä
- 22:18 Lahdessa kuolleen mopoilijatyön uskotaan kaatuneen
- 22:17 Tuomioja: Lähi-itä-kokous toivottavasti keväällä
- 22:16 Ville Niinistö: Talvivaara huomioon lainvalmistelussa

Miijonamarkkinat ▶

Tammelalaismies kaahasi reilua ylinopeutta

FORSSA Parikymppinen tammelalaismies ajoi perjantai-iltana Tammelantieta Forssasta Tammelan suuntaan. Mies ohitti tiellä Liikkuvan poliisin siviiliauton.

▶ [Lue lisää](#)

Sairaskohtaus vei ojaan Humppilassa

HUMPPILA Henkilöauton kuljettaja sai sairaskohtauksen ajaessaan perjantai-iltana kakkostietä Humppilassa.

▶ [Lue lisää](#)

FPS teki mitä sen piti

JÄÄKIEKKO FPS teki mitä sen piti ja löi lohkokärki Bewe Tuuskin perjantai-iltana Hyyrylässä. FPS voitti tiukan väännön maaillla ja kohenteli asemiaan taistelussa suorasta paikasta Suomi-sarjaan. Vielä paikka Suomi-sarjassa ei ole kuitenkaan varma, sillä kolme pistettä perässä olevalla kilpakumppani HC Satakunnalla yksi ottelu vähemmän pelattuna.

▶ [Lue lisää](#)

25.11.2012
Katri, Kaisa, Kajja

Liity nyt Facebook-sivumme faniksi

FORSSA PRINT
Paino oikeilla asioilla.

Tavataan Torilla

Jäitkö ilman lehteä?

Soita
FORSSA, TAMMELA, JOKIOINEN, HUMPPILA, YPAJÄ, LOPPI
03 615 1344
Joka päivä klo 6.30-10
SOMERO, LOIMAA
0200 72 822

Kuva 1. Forssan Lehden verkkosivujen etusivulle päivitetään päivittäin uusia juttuja (Forssan Lehti 25.11.2012).

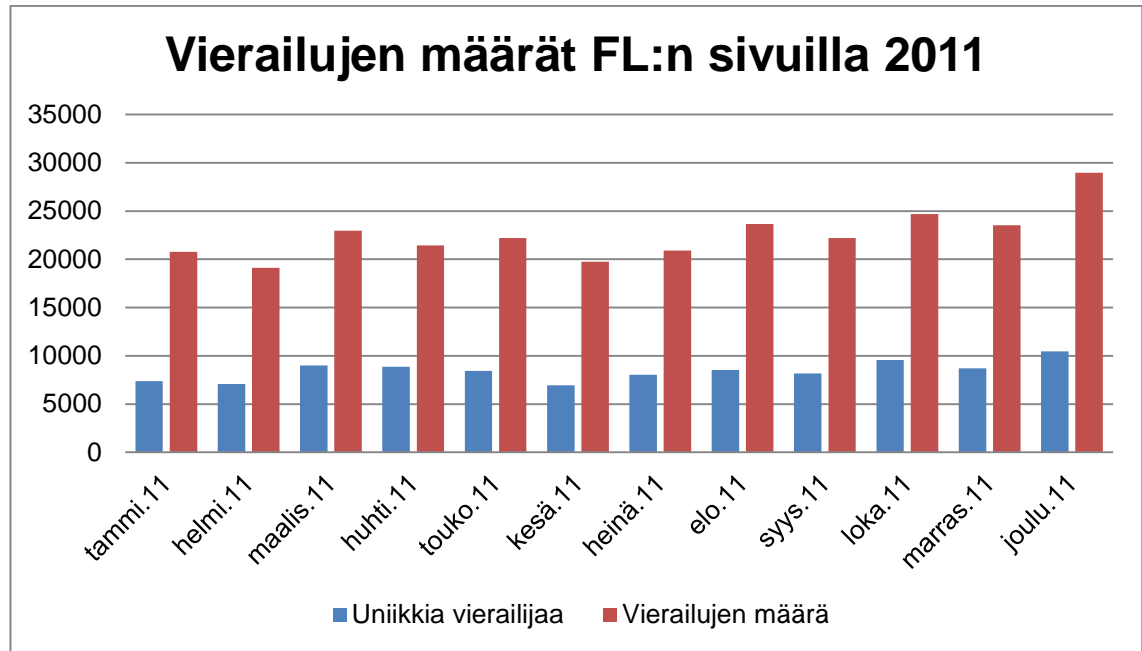
Mielipidepalstalla julkaistaan painetun lehden tekstiviestipalstalle tulleita viestejä ja keskusteluosiossa lukijat pääsevät itse luomaan omia keskustelunavauksiin. Keskustelu Forssan Lehden verkkosivuilla on kuitenkin vähäistä, ja esimerkiksi marraskuussa uusia avauksia on tullut vain kaksi kappaletta. Lukijat ovat jonkin verran aktiivisempia Facebookin puolella kommentoidessaan ja tykätessään toimituksen julkaisemista juttulinkeistä.

Forssan Lehti on seitsemänpäiväinen lehti, joten nettisivut päivittyvät myös viikonloppuisin. Kesällä 2012 lehden toimituksessa päätettiin valita lehden oma verkkotoimittaja, joka huolehtisi internetsivuston päivittämisestä. Toimittaja tekee verkkotoimittajana niin sanotusti puolikasta päivää, eli huolehtii sivuston päivitystahdistista ja kirjoittaa samalla myös tavallisia artikkeleita lehteen. Verkkotoimittajan valinta ei kuitenkaan vie vastuuta pois muulta toimitukselta. Päivitystyö on jokaisen vastuulla, jos oma juttu tuntuu sopivalta ja tarpeeksi kiinnostavalta verkkoon laitettavaksi.

3.2 Forssan Lehden verkkosivujen lukijamäärät kasvussa

Forssan Lehden verkkosivujen vuoden 2011 joulukuussa tehdyn ulkoasu-uudistuksen jälkeen sivuston päivittämiseen alettiin kiinnittää toimituksessa runsaasti huomiota, ja sivuille laittaa päivittäin tarjolle paikallisia uutisia. Verkkosivujen kävijämäärät ovat lisääntyneet tasaisesti vuoden 2011 lokakuusta alkaen, kun Forssan Lehti liittyi Facebookiin ja alkoi päivittää nettisivuja ahkerammin, sekä mainostaa verkkoon lisättyjä juttuja Facebook-seuraajilleen.

Verkkosivuston uniikkien vierailijoiden, eli heidän, jotka käyvät sivuilla ensimmäistä kertaa, määrä on kasvanut vuodessa useammalla tuhannella kävijällä. Vuoden 2011 tammi-syyskuussa uniikkeja vierailijoita kävi Forssan Lehden nettisivuilla 7 000 kävijästä lähes 9 000 kävijään kuukaudesta riippuen. Keskimäärin uniikkeja vierailijoita oli kuukausittain 8 053 kappaletta. (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012.)

Kuvio 1. Kaavio kuvaa uniikkien vierailijoiden sekä kaikkien vierailujen määrää Forssan Lehden sivuilla vuonna 2011 (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012).

Lokakuussa 2011 vierailijoiden määrä nousi 9 579 kappaleeseen ja joulukuussa 2011 meni tasaluku rikki, kun uniikkeja vierailijoita kävi 10 462 kappaletta pelkästään joulukuun aikana (Taulukko 1). Kaikkien vierailujen määrä oli vuonna 2011 kaikkiaan 270 341 kappaletta, joista uniikkeja vierailijoita oli 101 229 kappaletta. (Emt.)

Taulukko 1. Vierailijoiden määrät Forssan Lehden sivuilla vuonna 2011.

Kuukaudet	Uniikkia vierailijaa	Vierailujen määrä
Tammikuu 2011	7391	20768
Helmikuu 2011	7079	19118

(jatkuu)

Taulukko 1 (jatkuu).

Maaliskuu 2011	9001	22966
Huhtikuu 2011	8876	21425
Toukokuu 2011	8420	22212
Kesäkuu 2011	6939	19745
Heinäkuu 2011	8043	20922
Elokuu 2011	8550	23670
Syyskuu 2011	8182	22209
Lokakuu 2011	9579	24686
Marraskuu 2011	8707	23545
Joulukuu 2011	10462	28975
Yhteensä	101229	270241

Vuoden 2012 lokakuun loppuun mennessä uniikkeja vierailijoita on käynyt sivustolla kaikkiaan 119 032 kappaletta, keskimäärin 11 903 uniikkia vierailijaa kuukaudessa (Taulukko 2). Vähiten uniikkeja vierailijoita kävi toukokuussa, jolloin lukema jäi 9 147 kävijään.

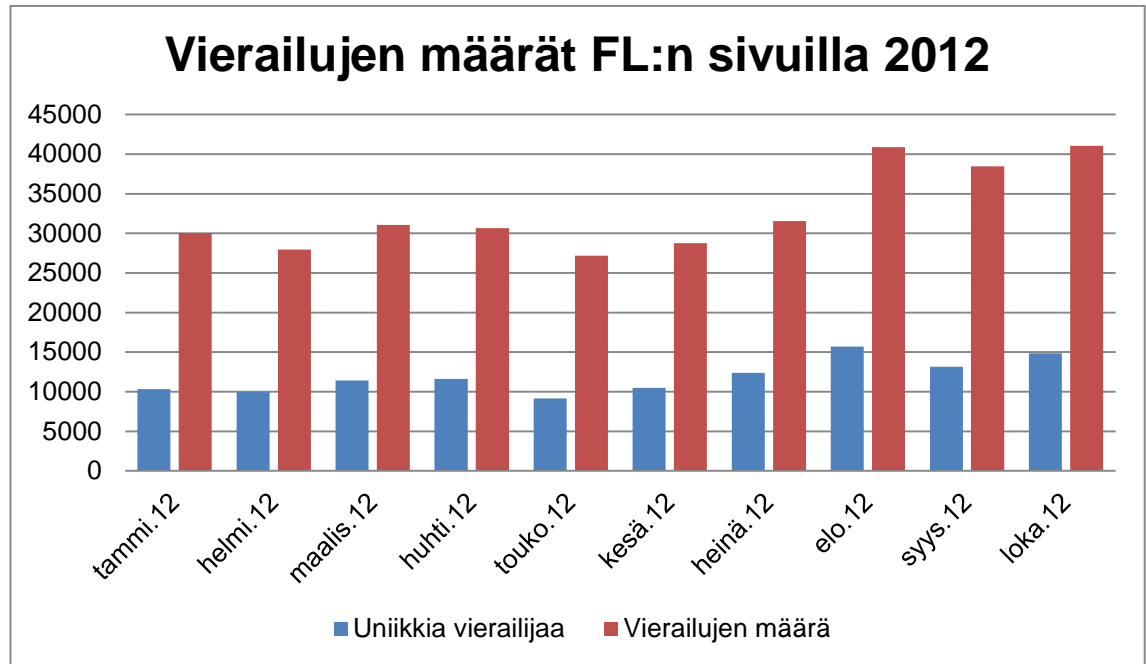
Eniten taas liikennettä on ollut elokuussa 2012, jolloin uniikkeja kävijöitä kävi sivustolla 15 691 kappaletta kuukauden aikana. Vierailuita vuoden 2012 tammi-kuun alun ja lokakuun lopun välillä Forssan Lehden sivuilla oli kaikkiaan 352 288 kappaletta. (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012.)

Taulukko 2. Uniikit vierailijat ja kaikki vierailijat Forssan Lehden sivuilla vuoden 2012 tammikuun alun ja lokakuun lopun välillä.

Kuukaudet	Uniikkia vierailijaa	Vierailujen määrä
Tammikuu 2012	10323	29999
Helmikuu 2012	9980	27942
Maaliskuu 2012	11428	31044
Huhtikuu 2012	11610	30644
Toukokuu 2012	9147	27183
Kesäkuu 2012	10482	28749
Heinäkuu 2012	12399	31538
Elokuu 2012	15691	40888
Syyskuu 2012	13138	38477
Lokakuu 2012	14834	41061
Yhteensä	119032	327525

Verkkosivujen uudistus ja Facebook ovat selvästi saaneet verkkolukijat liikkeelle. Vuoden 2011 lokakuun loppuun mennessä Forssan Lehden sivuilla oli käynyt kaikkiaan 82 060 uniikkia vierailijaa ja samassa ajassa vuonna 2012 sivustolla oli käynyt 119 032 uniikkia vierailijaa. Kävijämäärät ovat kasvaneet reippaasti, sillä vuonna 2012 sivustolla kävi samassa ajassa 36 972 uutta vierailijaa enemmän kuin vuonna 2011. Lukema on Forssan Lehden kaltaiselle sivustolle hyvä saavutus. Verkkosivujensa kautta lehti on tavoittanut oman lukijamääränsä verran yleisöä myös verkkoon. (Emt.)

Kuvio 2. Kaavio kuvaa uniikkeja vierailijoita sekä vierailujen kokonaismäärää vuoden 2012 tammikuun alun ja lokakuun lopun välillä (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012).

Vertailussa vuosien 2011 ja 2012 välillä olen käsitellyt lukemia tammikuusta lokakuuhun, sillä tutkimusta kirjoittaessani marraskuun lopullisia lukemia ei ollut vuodelta 2012 vielä mahdollista saada.

Vuoden 2011 joulukuun tilasto antaa esimerkkiä siitä, kuinka kauan vierailijat viipyvät sivulla (Taulukko 3). Monet käyvät vain pyörähtämässä ja todennäköisesti lukemassa kiinnostavan artikkelin, jonka jälkeen he jatkavat matkaa muille sivustoille.

Joulukuussa 2011 kaikkiaan 55 prosenttia kävijöistä viipyi sivuilla alle puoli minuuttia, ja toiseksi suurin määrä, 17,2 prosenttia, taas puolesta minuutista kahteen minuuttiin. Forssan Lehden nettijutut ovat lyhyitä ja nopeita lukea, ja jos lukija ei jää tutkimaan sivuston muuta antia, voi yhden jutun hyvinkin lukea alle kahdessa minuutissa. (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012.)

Sekunnit ja minuutit	Uniikkia vierailijaa 12/2011	Vierailujen määrä 12/2011
0s-30s	7391	20768
30s-2min	7079	19118
2min-5min	9001	22966
5min-15min	8876	21425
15mi-30min	8420	22212
30min-1h	6939	19745
1h+	8043	20922

Taulukko 3. Käyttäjien verkkosivuilla keskimäärin käyttämä aika vuonna 2011 (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012).

3.3 Printtimediasta monimediajournalismiin

Forssan Lehti on lähtenyt perinteisenä printtimediana mukaan myös monimediajournalismiin. Kesällä 2012 Forssan Lehden toimittajat haastattelivat tv-kameralle tunnettuja lounaishämäläisiä Tavataan torilla –nimistä juttusarjaa varten. Verkkosivuilla julkaistiin kesällä myös viisiosainen Tarinateltta-sarja, jossa Lounais-Hämeen asukkaat pääsivät kertomaan tarinoita kotiseudustaan.

Syksyn 2012 kuntavaaleissa Forssan Lehti oli mukana toimittamalla ForssaForumia, jonne kutsuttiin ehdokkaita väittelemään toistensa kanssa. Toimittajat kuvaavat myös tilaisuuden tullen videota paikallisista tapahtumista, ja laittavat materiaalinsa näyttille joko Facebookiin tai lehden verkkosivuille.

Yksi tulevaisuuden suunta Forssan Lehden uusiutumisessa voisi nimenomaan olla monimedia- ja videojournalismi. Tämän perinteikkään lehden toimittajat

ovat rohkeasti lähteneet juttukeikoille pienet videokamerat kädessään ja tuottaneet uudenlaista journalismia sanomalehden verkkosivuille. Suuremmissa videoprojekteissaan Forssan Lehti on tilannut kuvaus- ja leikkaustyön oman konserninsa ulkopuolelta.

Jotta verkkosivujen kävijämäärälukemat jatkaisivat nousuaan, toimitus ei voi hellittää verkkojuttujensa julkaisutahdista yhtään. Ideaali tilanne olisi se, että lukijat totuisivat verkkosivujen päivitystahtiin ja oppisivat käymään sivuilla säännöllisesti päivittäin. Parhaassa tapauksessa lehden Facebook-sivulle tai omalle verkkosivulle syntyy pieni yhteisö säännöllisten lukijoiden kesken. Tämä kuitenkin vaatisi lukijoiden ja toimituksen välisen keskustelukulttuurin herättämistä, ja valitettavasti se puuttuu Forssan Lehden verkkotoiminnoista tällä hetkellä lähes kokonaan.

4 LEVIKIT LASKUSSA – PITÄÄKÖ SANOMALEHTI PINTANSA?

Sanomalehtien liitto uutisoi 18.10.2011 verkkosivuillaan, että sanomalehdillä on enemmän lukijoita kuin koskaan aiemmin. Väite perustuu sanomalehtien ja sanomalehtien kustantajien maailmanjärjestön WAN-IFRA:n keräämiin tietoihin, joiden mukaan sanomalehdillä on kaikkiaan 2,3 miljardia lukijaa joka päivä. (Sanomalehtien liitto 2011a.)

Tämä tekee sanomalehdistä suosittumman tietoväylän kuin internet, joka WAN-IFRA:n tietojen mukaan tavoittaa päivittäin 1,9 miljardia ihmistä. Vaikka verkko ei vielä olekaan päässyt sanomalehtien ohi, internet kannattelee osaksi sanomalehtien suosiota, sillä digilehtien lukijamäärät ovat jatkuvassa kasvussa. Tutkimuksen mukaan sanomalehtien sähköisten versioiden lukijamäärät ovat keskimäärin kolmasosan verran painetun lehden lukijamäärästä. (Emt.)

Kansallisen Mediatutkimuksen vuonna 2011 tuottaman tutkimuksen mukaan 12 vuotta täyttänyt suomalainen käyttää noin 44 minuuttia päivässä lukeakseen painettuja lehtiä. Sähköisten lehtien lukemiseen päivästä taas kuluu keskimäärin 11 minuuttia. Sanomalehtien jatkuvasta suosiosta kertoo myös se, että suomalaisista 80 prosenttia lukee painettuja lehtiä vähintään viitenä päivänä viikossa. (Sanomalehtien liitto 2011b.)

Tutkimustulokset ovat sanomalehtien kannalta huojentavia – ne tavoittavat siis edelleen tilausmäärien jatkuvasta laskusta huolimatta lähes kaikki suomalaiset. Tutkimuksen mukaan naiset lukevat lehtiä enemmän painettuna ja miehet taas sekä painettuna että sähköisenä. Koulutetuimmat ja kovatuloisimmat lukevat paljon painettuja lehtiä, ja sähköversioita taas selvästi harvemmin. (Emt.)

Yli puolet lehtien lukijoista lukee sanomalehtiä tasapuolisesti sekä painettuna että suoraan netistä. Molempia julkaisumuotoja käyttävät 52 prosenttia kaikista 12 vuotta täytäneistä suomalaisista. Internetin käyttö uutisten seuraamiseksi on

kuitenkin kasvamassa, ja pelkästään vuonna 2011 verkkolukijoiden määrä kasvoi peräti 600 000 lukijalla. Kaikki nämä ihmiset eivät kuitenkaan hylänneet painettua sanomalehteä, vaan lisäsivät verkkolehden lukemisen painetun lehden rinnalle. Vain yksi neljäsosa kasvusta johtui pelkkiä verkkolehtiä lukevista ihmisistä. (Sanomalehtien liitto 2012.)

Suomalaiset pitävät verkon kasvavasta mediatarjonnasta huolimatta edelleen tiukasti kiinni perinteisistä lukutottumuksistaan. Kansallisen Mediatutkimuksen mukaan Suomessa oli vuonna 2011 lähes 4,2 miljoonaa sanomalehtilukijaa. Kaikkiaan sekä verkkolehdet että painetut sanomalehdet tavoittivat lähes koko kansan, eli 94 prosenttia kaikista suomalaisista. Luku on hyvin suuri ja kertoo siitä, että suomalaiset seuraavat tarkasti mediaa. (Emt.)

Tämä on hyvä kasvun paikka suomalaisille sanomalehdille. Lukijoiden kasvava kiinnostus verkossa tuotettavaa journalismia kohtaan kannattaisi hyödyntää, eikä verkkosivujen sisällöistä tai verkkojournalismista pitäisi missään nimessä karsia. Tällä hetkellä tiedotusvälineissä tulisi pyrkiä ylläpitämään yleisön kasvavaa kiinnostusta journalismia ja uutisvirtaa kohtaan.

Verkko on noussut vahvasti perinteisen printtimedian rinnalle ja sen merkitys suurenee edelleen. Suomessa pelkästään painetussa muodossa lehtensä lukevien joukko on enää noin 1,1 miljoonaa ihmistä, eli 25 prosenttia suomalaisista. Toisaalta verkko on nimenomaan noussut sanomalehden rinnalle, ei kirinyt ohi, sillä vain verkossa ilmestyvää lehteä luki vuonna 2011 vajaat 0,8 miljoonaa, eli 17 prosenttia suomalaisista. (Sanomalehtien liitto 2012.)

5 VERKKO TUKEE SANOMALEHDEN SELVIYTYMISTÄ

Suomalaiset ovat ansaitusti innokkaiden sanomalehtilukijoiden maineessa. Sanomalehtien liiton julkaiseman (2010) diagrammin mukaan Suomen edellä lukemisinnokkuudessa oli ainoastaan Norja ja aivan perässä Japani. Esimerkiksi Alankomaissa tai Iso-Britanniassa sanomalehtien levikki 1000 asukasta kohti oli lähes puolet vähemmän kuin Suomessa. (Sanomalehtien liitto 2010.)

Hyvistä lukutottumuksista huolimatta sanomalehdet ovat olleet murroksessa jo muutaman vuosikymmenen. Erkki Hujanen (2007, 228) mainitsee tutkimuksessaan, kuinka sanomalehtien ”levikkieroosio”, kuten hän tilausten tippumista kutsuu, alkoi jo 1990-luvulla ja näkyy edelleen 2000-luvulla.

Hujanen kirjoittaa myös ei-tilaajista, jotka lukevat sanomalehtiä enemmän tai vähemmän säännöllisesti, mutta eivät tilaa mitään lehtiä. Hujanen mainitsevat ei-tilaajat näkyvät myös Forssan Lehden nettikäyttäjien joukossa. Selvitin kyselyssäni, mikseivät kaikki vastaajat tilaa lehteä kotiinsa (Taulukko 11). Yleisin syy on, että he eivät tilaa mitään sanomalehtiä ylipäättään. Toiseksi yleisin syy on se, että he lukevat sanomalehtensä jossakin muualla kuin kotona. Monet myös tilaavat suurempia maakuntalehtiä, jolloin he kokevat, etteivät tarvitse paikallislehteä enää sen rinnalle. (Hujanen 2007, 228.)

Kun painettujen lehtien mainostulot ovat säännöllisesti supistuneet, ovat vakituiset tilaajat tulleet sanomalehdille entistä tärkeämmäksi. Vaikeaksi tilanteen tekee se, että uusia tilaajia on ollut hankala saada luonnollisen poistuman kautta katoavien tilalle. Sen lisäksi, että tilausmäärät ovat katoava luonnonvara, kilpailua lisää myös mediatarjonnan jatkuva lisääntyminen. Samalla kun yleisö saa sisältöä enemmän kuin ehtii kuluttaa, kapenevat erityisesti sanomalehtien markkinat. Valtavan mediatarjonnan lisäksi lukijoille tarjotaan jatkuvalla syötöllä kansalaisjournalismia, joka kukoistaa internetissä. (Hujanen 2007, 228.)

Esa Väliverronen (2009, 7) kysyy toimittamassaan kirjassa Journalismi murroksessa, että miksi juuri kukaan haluaisi enää maksaa alan ammattilaisten tekemästä journalismista, kun internet on täynnä ilmaista materiaalia.

Journalismin murroksesta on kuitenkin puhuttu jo ennen internetin valtakautta, joten journalismin kriisistä ja sanomalehtien tilausmäärien tippumisesta ei voi syyttää pelkästään internetin kasvavaa tarjontaa. Ainakin vuodesta 2008 alkaneeseen lamaan asti sanomalehtien julkaiseminen on ollut Väliverronen mukaan myös varsin kannattavaa. (Väliverronen 2009 13.)

Jos lukijoita on entistä vaikeampi tavoittaa, niin sen lisäksi myös mediakentän oma sisäinen kilpailu on kiristynyt viime vuosina ja tekee tiedotusvälineiden työstä hankalampaa. Uudet mediat, kuten internet, vievät potista oman siivunsa. Kun tilaajamäärät tippuvat, pitää myös kuluista pystyä supistamaan. Lehtitalot vähentävät väkeä ja se johtaa siihen, että yhden ja saman toimittajan pitää tuottaa materiaalia moniin eri välineisiin. (Väliverronen 2009 13.)

Sanomalehtiä ja muuta mediaa eivät uhkaa vain alan oma sisäinen kilpailu ja internet, vaan myös tavalliset kansalaiset. Ammattimainen journalismi saa usein tasoisensa kilpailijan tavallisista kansalaisista, jotka päivittävät blogejaan ja pitävät yllä erilaisia verkkoyhteisöjä. Kansalaisjournalismi tuottaa ammattijournalismin tavoin uutisia ja keskustelua, mutta onnistuu koukuttamaan lukijoita jättämällä pois ammattijournalismin etäisyyden ja virallisuuden. Se, että ammattijournalismissa tukeudutaan niin paljon virallisiin lähteisiin, osoittaa journalistien ja vallanpitäjien tietynlaisesta liittoutumisesta. (Väliverronen 2009, 14.)

Kansalaisjournalismin ja blogien vahvuus on se, että ne tarjoavat tiettyä sisältöä tietyille kohderyhmälle. Kohderyhmä hakee itse itseään kiinnostavat aiheet ja tulee osaksi esimerkiksi blogin ympärille kertyvää verkkoyhteisöä. Sanomalehdet taas yrittävät tarjota jokaiselle lukijalleen jotakin, joka taas johtaa helposti siihen, että lehti menettää osan lukijoistaan kokonaan. Eikä se ole ihme, jos kolme neljäsosaa sanomalehden sisällöstä on sellaista, joka ei lukijaa kiinnosta. (Picard 2006, 12.)

Verkkosivuilla on yksi ennennäkemätön etu tavallisiin sanomalehtiin verrattuna. Tiedotusvälineiden internet-sivustot pystyvät kourkuttamaan kriittisetkin ja valikoivat lukijansa ehkä jopa perinteistä sanomalehteä paremmin, sillä verkkosivuilla lukijat pääsevät klikkaamaan auki juuri sen heitä itseään kiinnostavan uutisen ja he voivat hyvällä omallatunnolla jättää muut jutut vaikka kokonaan lukematta. Tämän lisäksi lukijoita kiinnostavia aiheita on helppo seurata. Lehteä painaessa ei voi olla koskaan täysin varma siitä, mitkä jutut vetävät lukijoita puoleensa. Verkkosivustojen klikkausmäärät eivät taas valehtele, vaan kertovat selvää kieltään lukijoiden kiinnostuksenkohteista.

Suomessa sanomalehdet ovat tehneet vielä 2000-luvulla hyvää tulosta laskevista tilausmääristä ja ilmoitustuloista huolimatta. Taloudelliset paineet eivät kuitenkaan ole vain sanomalehtien murheena, sillä myös iltapäivälehdet kamppailevat lukijoidensa säilyttämisen kanssa. Iltapäivälehtien levikit ovat laskeneet Suomessa reippaasti sen jälkeen, kun lehdet laajensivat julkaisutoimintaansa verkossa. Lehtien lukijamäärät ovat periaatteessa voineet jopa kasvaa internetin ansiosta, vaikka itse paperilehteä lukeekin pienempi joukko kuin aiemmin. (Väliverronen 2009, 16-17.)

Myyntitulojen ja levikkien laskeessa monien mediatalojen luonnollinen seuraava askel on vähentää työntekijöiden määrää. Toimittajien vähentäminen peilaa suoraan tämän tietyn median laadukkuuteen. Jos laatu taas päästetään laskemaan, menetetään taas osa median kuluttajista. (Väliverronen 2009, 16-17.)

5.1 Internet on ainutlaatuinen julkaisualusta

Samalla, kun internet on uhka ja murentaa journalismin perinteisen rahoitusperustan, se on myös ainutlaatuinen julkaisupaikka. Mikä tahansa uutismedia voi julkaista juttunsa murto-osalla siitä hinnasta kuin mitä sanomalehden painattaminen ja postitus, tai televisiolähetysten tekeminen maksaisi. Julkaiseminen on nopeaa ja äärimmäisen helppoa, ja kaiken lisäksi internetissä julkaistu materiaali on saatavissa maailmanlaajuisesti. Internet tarjoaa myös paljon mahdolli-

suuksia vuorovaikutukseen ja kommunikointiin yleisön kanssa, joka on uutta monille perinteisille medioille. (Väliverronen 2009, 21.)

Tekemäni kyselyn mukaan Forssan Lehden nettisivujen lukijat seuraavat lehteä yleensä silloin, kun heillä on seutukuntaan jokin kosketus, eli he ovat joko kotoisin Lounais-Hämeestä, asuneet siellä joskus, tai heidän perheensä juuret ovat alueella. Kyselyyn vastasi myös ulkomailla asuvia lukijoita, jotka haluavat edelleen seurata Lounais-Hämeen tapahtumia. Vuonna 2012 Forssan Lehden verkkosivuilla on käynyt vierailijoita niin Saksasta, Portugalista, Ruotsista, Norjasta kuin Iso-Britanniasta asti (Suontausta, henkilökohtainen tiedonanto 20.11.2012). Perinteinen painettu sanomalehti ei tällaiseen levikkiin pystyisi.

Alati muuttuvassa mediakentässä jokaisen tiedotusvälineen on hyväksyttävä se tosiasia, että internetistä ei enää pääse eroon. Lukijat on kerran jo opetettu ilmaiseen materiaaliin, ja medioiden keskinäinen kilpailu takaa sen, että ilmaisesta materiaalista tuskin ainakaan vähennetään. Suomalaisten maakuntalehtien enemmistö tarjoaa verkkosivuillaan ilmaista materiaalia lukijoilleen. Monet rajoittavat ainoastaan kommentointimahdollisuutta, jonka saa rekisteröitymällä ja antamalla omat tietonsa.

Helsingin Sanomat ryhtyi marraskuussa 2012 kuitenkin rajoittamaan verkkosivujensa ilmaisten juttujen saatavuutta. Nyt lukija saa avata viikossa viisi ilmaista artikkelia, ja rajattomasta lukuoikeudesta pitää maksaa 9,90 euroa. Jopa Helsingin Sanomien tilaajat joutuvat maksamaan erikseen verkkosisällöstä, joka oli tähän asti kaikille ilmaista. (Helsingin Sanomat 2012.)

Tämä on uusi ja yllättävä liike Helsingin Sanomilta. Voisi kuvitella lukijoiden vain siirtyvän iltapäivälehtien ja Ylen ilmaisen verkkotarjonnan pariin ja jättää maksamatta lyhyistä nettijutuista. Jää nähtäväksi, kuinka innokkaita lukijat ovat maksamaan voidakseen jatkaa ehkä jo tavaksi tullutta verkkolehtiselailuaan. Kenties Helsingin Sanomien aloittama uudistus on potku eteenpäin ja alku sille, että myös verkkojournalismia voidaan arvostaa laadukkaana ja maksamisen arvoisena journalismina.

Internet, kansalaisjournalismi ja blogipohjainen journalismi tarjoavat perinteisille medioille monia haasteita jo nopeutensa ja sisältönsäkin vuoksi. Yksi pääkysymyksistä on se, halutaanko journalismista maksaa, vai pitäisikö se saada ilmaiseksi siinä missä lähes kaikki muukin internet-sisältö. Verkkjournalismi ei ehkä ole vielä muuttunut täysin kannattavaksi liiketoiminnaksi, mutta tilanne voi vielä muuttua. (Väliverronen 2009, 23.)

Toinen esimerkki maksullisesta verkkojulkaisusta on Hämeen Sanomat. Lehden verkkosivuilla on esillä pääasiassa vain otsikko ja mahdollisesti jutun kuva – kaikesta muusta lukija joutuu maksamaan. Kun etusivun linkistä klikkaa, jutun voi lukea vain maksullisen Etu24-palvelun kautta. Painetun lehden kestotilaaja saa verkkolehden käyttöönsä kahden euron kuukausihinnalla. Hämeen Sanomat mainostavat sivuillaan tarjoavansa ”tänään netissä huomisen päivän painetun lehden omat uutiset”. (Hämeen Sanomat 2012.)

Sivustolle siis päivitetään lehden omat uutiset niiden valmistuessa, ja lisäksi lukija pääsee lukemaan näköislehden heti, kun taitto on valmis ja sivut julkaistu internetissä.

Hämeen ja Helsingin Sanomien käyttöön ottama maksullinen ratkaisu voi levitä verkkolehdissä laajempaankin käyttöön. Se on hyvä tapa ratkaista ongelma siitä, mitä uutisia verkossa voi ylipäättään julkaista. Kun lukija maksaa palvelusta, vaikkakin hyvin pienen hinnan, hänen eteensä voi ja tulee tarjota kaikki maksullisen lehden omat jutut siinä missä paperiversion tilaajalle.

Tällainen järjestely ei pakota toimittajaa miettimään, mitä sivuille voi laittaa. Pelkona on yleensä joko se, että varsinaisen lehden sivuilla ei ole lukijoille enää mitään uutta tarjottavaa, ja verkkosivuston käyttäjät saavat jutut ilmaiseksi, tai että jokin muu tiedotusväline nappaa vasta seuraavana päivänä ilmestyvän lehden uutisen. Jos sivuilla voisi julkaista kaiken mahdollisen oman aineiston, ei juttuja myöskään tarvitsisi välttämättä muokata verkkojuttujen muotoon, eikä juttujen kärkiä tarvitsisi muuttaa painetun lehden versioista. Tämä säästää aikaa ja vaivaa jutun tekevältä toimittajalta, joka voi keskittyä täysin printtiversion tekstiinsä.

Jotta verkkolehdestä voisi pyytää lukijoilta hintaa, pitäisi sen asema vakiinnuttaa ensin. Monet seuraavat Helsingin Sanomien verkkosivuja ahkerasti, ja monet ovat varmasti valmiita siitä myös hiukan maksamaan. Sisällöntuoton pitää olla jatkuvaa ja verkkosivun on tarjottava likimain saman verran sisältöä kuin painettu lehti, vaikkakin tiivistetyimmässä muodossa.

Iltapäivälehdet eivät tunnu pelkäävän ajatusta huippu-uutisensa menetyksestä muille medioille. Ne julkaisevat rohkeasti runsaasti juttuja verkossa ja saavat miljoonia klikkauksia, ja sen lisäksi lukijat keskustelemaan vilkkaasti aiheista. Tästä huolimatta myös varmasti iltapäivälehtien toimituksissa keskustellaan tarkkaan suurien uutisten verkkojulkaisuajankohdista.

Sen lisäksi, että Helsingin Sanomien ja Hämeen Sanomien sivustoilla pystyy periaatteessa huoletta julkaisemaan kaiken saman aineiston kuin paperilehdessä, voivat juttuja kommentoida pelkästään sisään kirjautuneet käyttäjät. Tämä takaa osaltaan sen, että juttuja kommentoivat ja keskusteluun osaa ottavat lukijat todennäköisesti kirjoittelevat keskustelualueella melko siivosti. Verkkokeskustelu saa säännöllisin väliajoin palautetta julkisuudessa siitä, että keskustelijat unohtavat normaalin käyttäytymisen normit ja kohteliaisuussäännöt. Myös Forsan Lehden keskustelupalstalle kirjoittaakseen on ensin rekisteröidyttävä.

Verkossa on yleensä helppo sanoa mitä tahansa, ja piiloutua oman nimimerkinsä tuoman anonyymiyden taakse. Toisaalta rekisteröityminen tuo turvaa, sillä kommentin kirjoittaja on tilanteen vaatiessa helppo jäljittää, ja lisäksi monien kommentoijien oma suodatin toimii todennäköisesti paremmin silloin, kun esillä on oma nimi tai edes nimimerkki. Verkkoon tuskin kirjoitetaan silloin kaikkea, mitä sylki suuhun tuo. Toisaalta taas anonyymiyys on äärimmäisen arvokas asia.

Pahimmillaan anonyymiteetin täydellisellä hävittämisellä voisi olla vakavat seuraukset. Verkkokeskusteluita syytetään julkisessa keskustelussa usein vihapuheen kehdoksi, jossa aikuiset ihmiset käyvät pienistäkin asioista toistensa päälle. On kuitenkin niin, että jos kansalaiset pakotettaisiin esittämään kaikki kritiikki omalla nimellään, heidän mahdollisuutensa tuoda esille esimerkiksi omia vallan väärinkäytöksistä johtuvia kokemuksiaan vähenisi huomattavasti. Mitä suurem-

paa organisaatiota tai yritystä kansalainen kritisoi, sitä pahemmin se voisi kostautua hänelle. Anonymiteetti on tärkeä asia demokratian toteutumisen kannalta. (Ekholm & Karhula 2011.)

5.2 Miten aktivoida nettilukijat?

Forssan Lehdellä on kaikki edellytykset ylläpitää aktiivista keskustelua verkossa lukijoidensa kesken. Suurin ongelma tällä hetkellä on se, että keskustelu on hyvin vähäistä lehden Facebook-sivustolla, ja lähes olematonta lehden verkkosivustolla.

Forssan Lehti sai suuren määrän Facebook-tykkääjiä melko lyhyessä ajassa liittyessään Facebookiin, jonne se teki sivun 24.10.2011. Facebook-päivitysten mukaan 300 tykkääjän raja rikkoontui jo saman vuoden marraskuun alussa. Marraskuussa 2012 tykkääjiä on kaikkiaan 846 kappaletta. Vaikka tykkääjiä liittyi sivustolle paljon melko lyhyessä ajassa, lukema on kuitenkin marginaalinen verrattuna lehden levikkimäärään.

Toimitus pyrkii pitämään keskustelua yllä ja ohjaamaan Facebook-tykkääjiä linkkien kautta verkkosivuille lukemaan uutisia. Uusia keskustelunavauksia tehdään Forssan Lehden Facebook-sivustolla keskimäärin yhdestä kolmeen kappaletta päivittäin, yleensä aina silloin, kun verkkosivuilla julkaistaan jokin juttu.

Verkkosivujen ylläpito on hyvä väylä ja tapa kouruttaa lukijat seuramaan Lounais-Hämeen asioita. Jos he tottuvat siihen, että sivusto päivittyy tietyin väliajoin, he myös palaavat tarkistamaan jutut säännöllisesti.

5.3 Punkalaitumen Sanomat vastaan Forssan Lehti

Vaikka Forssan Lehdellä on jo yli 800 tykkääjää Facebookissa, lukijat eivät osallistu keskusteluun kovin aktiivisesti. Toista on paljon pienemmän paikallislehden Punkalaitumien Sanomien Facebook-sivuilla, jossa keskustelu on vilkasta.

Punkalaitumen Sanomien levikki oli vuonna 2010 3602 kappaletta (Punkalaitumen Sanomat, mediakortti 2012). Lehdellä on hyvin aktiivinen Facebook-sivusto, jonne lehden toimituksen lisäksi päivittävät monet lukijat omia aiheitaan.

Lukijat avaavat keskusteluja esimerkiksi kuntavaaleista ja paikallisista tapahtumista jopa enemmän kuin mitä toimitus linkkaa toimitettua materiaalia. Rutkasti Forssan Lehteä pienemmästä levikistään huolimatta Punkalaitumen Sanomilla on tykkääjiä marraskuussa 2012 peräti 727 kappaletta.

Punkalaitumella asuu 3215 henkeä, kun taas Forssassa asuu 31.10.2012 17 720 asukasta (Väestörekisterikeskus 2012). Ehkä Punkalaitumen pieni koko vaikuttaa alueen yhteisöllisyyteen ja näin ollen saa kunnan asukkaat ottamaan aktiivisemmin osaa alueen asioihin ja asuinpaikkaansa koskevaan keskusteluun.

Kysymys kuuluukin, miten saada nostettua Forssan Lehden tykkääjien aktiivisuus samalle tasolle kuin esimerkiksi Punkalaitumen Sanomien Facebook-tykkääjillä. Facebook perustelee paikkaansa sanomalehden ja lukijoiden yhdistäjänä ja keskustelun herättäjänä. Facebookilla on hyvät edellytykset helpon ja sujuvan keskustelukulttuurin avaamiseen toimituksen ja lukijakunnan välillä.

Punkalaitumen Sanomat on hyvä esimerkki paikallislehdestä, joka on oman alueensa asukkaiden puolestapuhuja ja tiedontarpeiden tyydyttäjä. Toimituksen ja lukijakunnan välinen yhteistyö on mennyt niin pitkälle, että lehden Facebook-sivustosta on tullut kunnan asukkaiden yhteinen keskustelualusta. Alueellisten lehtien, kuten Forssan Lehden, yksi tärkein tehtävä on oman levikkialueensa identiteetin vahvistaminen. Parhaimmillaan paikallislehti tai alueellinen sanoma-

lehti on ihmisten arjessa hyvin näkyvästi esillä ja pyörittää jopa tietynlaista ohjelmatoimistoa. (Sillanpää Pertti, 2010.)

Alueellisen sanomalehden, kuten Forssan Lehden, tärkein tehtävä on olla reilusti paikallismedia, joka kertoo lukijoilleen sellaisia paikallisia asioita, joita ei maakuntalehdistä välttämättä löydä. Erkki Hujasen tekemän tutkimuksen mukaan monet, jotka eivät tilaa lehtiä säännöllisesti kotiinsa, seuraavat erityisen tarkasti eri sanomalehtien verkkosivuja. Kyselyyni vastasi 19 jollakin muulla seudulla asuvaa Forssan Lehden verkkosivujen lukijaa. Monet verkkolehtien lukijoista haluavat seurata sekä oman lähtöpaikkakuntansa että nykyisen asuinalueensa paikallisia uutisia. (Hujanen 2007, 160.)

Lukijat muodostavat lehteen tunnesiteen esimerkiksi kotiseutunsa perusteella, kuten tekevät myös monet Forssan Lehden lukijat. Paikallinen lehti on osa sitä omaa arkea, ja oman alueen uutisia seurataan aktiivisesti, tai sitten oman synnyinseudun asioita halutaan edelleen seurata joltakin toiselta paikkakunnalta. Lukijoiden kiinnostusta pitäisi saada hyödynnettyä entistä enemmän juttuvinkkien ja lukijoiden osallistumisen muodossa. Jos lukijat kokevat olevansa osa lehden tekoa, heidän siteensä lehteen lujittuu entisestään. Näin taas toimitus voi pitää huolen siitä, että lukijan tilaustapa todennäköisesti jatkuu vielä pitkään. Yksi keino pitää lukijoiden kiinnostusta yllä olisi saada heidät ottamaan osaa lehden herättämään keskusteltuun.

Naistenlehti Olivian toimitus kokeili tehdä vuoden 2012 ensimmäisen lehtensä yhdessä lukijoidensa kanssa. He aukaisivat verkkosivuilleen Oma Olivia –osion, jossa lukijat voivat osallistua lehden tekemiseen ja edetä niin sanotulla urallaan avustajasta tähti- tai päätoimittajaksi asti. (Oma Olivia 2012.)

Forssan Lehden lukijat olisi hyvä saada mukaan samaan tyyliin kuin Olivian lukijat – jos ei nyt tekemään itse lehteä, niin ainakin jakamaan ajatuksiaan ja juttuvinkkejään, sekä keskustelemaan oman alueensa asioista joko Facebookissa tai lehden verkkosivuilla. Keskustelua toki syntyy tekstiviestipalstan kautta itse paperilehdessä, mutta verkkokeskustelu jää syystä tai toisesta hyvin vähäiseksi.

6 VASTAUSTEN ANALYSOINTIA

Nettikyselyyn vastaajat tulevat Forssan Lehden sivuille pitkälti samoista syistä. Yhdistävä tekijä on paikalliselle sanomalehdelle ominaiseen tapaan paikallisuus. Lukijat myös toivovat sivustolta paljolti samoja asioita, eli enemmän uutisia, enemmän eloa. Noin kymmenen viikkoa avoimena olleeseen kyselyyni tuli kaikkiaan 92 vastausta. Enemmistö vastaajista oli naisia, 59 kappaletta, kun taas miehiä kyselyyn vastasi 30 kappaletta (Taulukko 15).

Kaikista eniten vastanneita, 19 kappaletta, oli 46–55-vuotiaiden lukijoiden joukossa. Seuraavaksi innokkaimmin vastasivat 26–35-vuotiaat lukijat, joiden vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 17 kappaleen verran. Vähiten vastauksia tuli 19–25-vuotiailta sekä 61-vuotiailta tai vanhemmilta. Ikäkysymykseen jätti vastamatta kaksi vastaajaa. (Taulukko 12.)

Yhtään ainoaa vastaajaa ei löytynyt alle 15-vuotiaiden, eikä 16–18-vuotiaiden joukosta (Taulukko 12). Joko tämän ikäluokan nuoret eivät verkkosivuja juuri-kaan käytä, tai he eivät ole herkkiä vastailemaan kyselyihin. Tämä onkin yksi lehtien suurimmista haasteista – miten saada nuoret lukijat kiinnostumaan sanomalehdistä? Sanomalehdillä ei ole varaa päästää nuoria ulottumattomiinsa, sillä siinä tapauksessa he menettävät lehtitilaajien seuraavan sukupolven.

6.1 Kotiseuturakkaus vetää verkkoon

Verkkosivujen lukijat jakautuvat melko tasaisesti niihin, jotka käyvät sivustolla viikoittain tai jopa päivittäin, ja niihin, jotka eivät käy sivustolla juuri koskaan. Suurin osa vastaajista (28 kpl) käy verkkosivuilla lukemassa juttuja joka viikko, ja 25 kappaletta vastanneista käy joka päivä. Kaikkiaan 17 vastaajaa kertoo, ettei käy sivustolla juuri koskaan.

Taulukko 4. Kuinka usein käyt Forssan Lehden nettisivuilla?

Päivittäin	25 kpl
Viikoittain	28 kpl
Kuukausittain	20 kpl
En juuri koskaan	17 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	90 kpl
Vastaamatta jättäneitä	2 kpl

Lehden verkkosivujen käyttäjät listasivat kyselyyn useamman syyn, miksi he käyttävät verkkosivuja enemmän tai vähemmän aktiivisesti. Ehdottomasti suurin syy sivujen käytölle on paikallisten uutisten seuraaminen ja kiinnostus Lounais-Hämeen asioihin. Vastauksissa käy myös ilmi Facebookin voima. Sosiaalisen median kautta lukijat linkittävät mielenkiintoisia juttuja toisilleen, ja näin uudet lukijat menevät linkin perässä lukemaan juttua verkkosivulta.

Vastaajat kertoivat, että seuraavaksi suurin syy Forssan Lehden verkkosivujen käyttämiselle on se, että joku linkittää jonkin lehden julkaiseman jutun uutisvirtaansa Facebookissa. Myös muita syitä listattiin.

"Kotiseururakkaus, muistot, ainoa kontakti synnyinpaikkaan"

"Vain joskus kun juolahtaa mieleen vilkaista sinne"

"Sääennusteet"

"Entinen vorssalainen"

Taulukko 5. Miksi käyt Forssan Lehden nettisivuilla? Vastaukseksi sai valita useamman vaihtoehdon.

Seuratakseni paikallisia uutisia	59 kpl
Seuratakseni kotimaan/ulkomaan uutisia	10 kpl
Siitä on tullut tapa	15 kpl
Käyn, jos joku laittaa mielenkiintoisen linkin esimerkiksi Facebookiin	30 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	90 kpl
Vastaamatta jättäneitä	2 kpl

Forssan Lehden sivuilla käydään monenlaisten syiden vuoksi, mutta perimmäisenä vaikuttavat olevan henkilön omat juuret Lounais-Hämeessä. Vastaajat jakavat kiinnostuksen Forssan seudun asioiden seuraamiseen todennäköisesti siksi, että alue on joko heidän entistä tai nykyistä kotiseutuaan. Osa hakee nettisivuilta uutisia täyttämään painetun lehden paikkaa, jota ei joko tilata kotiin, tai joka ei ole tullut ajoissa postilaatikkoon.

"Lehti tulee laatikkoon niin myöhään, että oikein harmittaa. Luen vakituiseen digilehteä."

"Katson, löytyykö lehdestä lukemastani uutisesta lisää tietoa myös netistä, ja joskus jaan sitä eteenpäin. Joskus kaipaen jotain ehkä lisätietoa ja joskus haluan vain lukea uudestaan tai tarkemmin saman jutun."

"Lehti ei ole saapunut ajoissa."

"Paikallisuutistarjontaa voisi hieman avata lisää netistä luettavaksi."

"Ei ole taloudellisesti varaa tilata Forssan lehden paperiversiota. Nettisivuilta saatu tieto on ainoa tieto pitääkseen "ikkunat auki" seinien ulkopuolella olevaan maailmaan."

"Tyttäreni on kunnallispolitiikassa ja on välillä lehdessä, luen myös hänen juttujaan."

Kaksi vastanneista käyttää verkkosivuja puhtaasti työnsä puolesta tai muuten asioidakseen lehden markkinointi- ja ilmoituspuolen kanssa.

"Työn puolesta haen yhteystiedot mediamyyntiin tms."

"Etsin ilmoituspalstalta vuokra-asuntoa."

"Etsin jotain uutista tai katson ilmoituspalstaa (myydään, vuokrataan)."

Lukija avaa jutun luettavakseen usein mielenkiintoisen otsikon perusteella. Sitäkin useammin verkkosivuille tullaan paikallisesta tapahtumasta tai uutisesta kertovan jutun perässä. Myös kuvalliset jutut kiinnostavat, ja ne avataan herkemmin kuin muut. Kuvallisten juttujen lisäksi Forssan Lehden toimittajat ja kuvaajat rakentavat verkkosivuille aina silloin tällöin kuvagallerioita jonkin paikallisen tapahtuman tai poikkeuksellisen mielenkiintoisen juttukeikan perusteella. Se tuo arvokasta lisäarvoa lehden verkkosivuille, kun lukijat päästetään tavallaan syvemmälle sisään juttuun ja lehdentekoon.

Taulukko 6. Millä perusteella klikkaat jutun luettavaksi? Vastaukseksi sai valita useamman vaihtoehdon.

Mielenkiintoinen otsikko	62 kpl
Paikallinen tapahtuma/uutinen	68 kpl
Kuvalliset jutut	25 kpl
Paikallisten tapahtumien kuvagalleriat	16 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	90 kpl
Vastaamatta jättäneitä	2 kpl

6.2 "Vanhanaikaiset, mutta ihan hyvät"

Forssan Lehden nettisivut keräsivät vastauksia sekä puolesta että vastaan niin sisällöllisesti kuin ulkoasullisesti. Lukijat saivat kirjoittaa vapaasti kysymykseen seitsemän, mitä pitävät sivujen ulkonäöstä, toimivuudesta ja sisällöstä ylipääntään. Vastauksia tuli 59 kappaletta 92 vastaajalta.

Osa vastaajista pitää sivustoa hyvin selkeänä ja helppona käyttää. Osa moittii niitä vanhanaikaisuudesta ja siitä, etteivät sivut päivity tarpeeksi usein. Eräs lukija taas toivoisi nettiin juttuarkistoa, josta voisi hakea uutisia vaikkapa maksua vastaan.

"Olisin toivonut, että olisi arkisto, jonne pääsisi vaikka sitten maksua vastaan, mutta josta olisi helppo löytää jokin vanhempi uutinen. Silloin se arkisto olisi kiva olla kun ihan kaikkia mielenkiintoisia juttuja ei pysty arkistomaan itselle."

"Mitään sanomattomat. Ja tänään esim. häiritsi lukemista molemmilla sivuilla menevät vaalimainokset"

"Aika selkeät vaikka vähän vanhanaikaiset"

Monet lukijat kiinnittivät tämän kysymyksen kohdalla huomiota enemmän sivuston ulkonäköön kuin sisältöön. Sivusto uudistui joulukuussa 2011, mutta se ei silti täytä kaikkien vastaajien mielestä nykyaikaisen nettilehden vaatimuksia. Uudistuminen tuntui menneen joiltain lukijoilta myös ohitse. He eivät ilmeisesti huomanneet sivuilla tapahtuneen mitään kovin suurta, ja todennäköisesti tällaiset lukijat käyvät sivuilla muutenkin harvoin.

"Nettisivut ovat olleet ainakin 13 vuotta samanlaiset, ne ovat edelleen ihan hyvin joskin hieman suppeat varsinaiseen painettuun lehteen verrattuna. Nettiversiossa voisi olla vaikkapa jokin vain nettiin tarkoitettu sarjakuva."

"Ihan perushyvät, selkeät sivuthan ne on."

"Aivan liian suppeat. Lisää juttuja paikallisista aiheista. Mielipidetutkimuksia lisää ajankohtaisista aiheista."

Lukijat toivovat pääasiassa enemmän uutisia luettavaksi, ja että sivut myös päivittyisivät useammin. Vastauksien perusteella monet kaipaavat Forssan Lehden

verkkosivuille enemmän urheilutuloksia, asuntoilmoituksia ja esimerkiksi ruokasivuja.

On odotettu tulos, että lukijat haluaisivat sivujen päivittyvän nykyistä useammin. Onko se kuitenkaan mahdollista? Kyse on henkilöresursseista, sillä nettijuttujen kirjoittaminen vie ylimääräistä aikaa lehteen kirjoittavilta toimittajilta. Lisäksi jatkuvasti tulee pohtia sitä, paljonko materiaalia voi sivuille laittaa ilmaiseen jakoon, jotta maksavat tilaajat eivät tuntisi oloaan huijatuksi.

Toimitus päivittää ahkerasti Facebookia ja linkkaa sinne internetsivuilla julkaisemiaan uutisia ja kuvagallerioita. Facebookissa käyttäjät tykkäävät toimituksen jakamista status-päivityksistä vaihtelevasti, mutta kyselyssä sosiaalisen median käyttö sai vastaajilta kiitosta.

”Haluaisin paremmin löytää sieltä [verkosta] samoja juttuja, kuin lehdessäkin. Facebookista täytyy sanoa, että se on todella hyvä, varsinkin, jos sinne ajantasaisesti tulee etukäteen tietoa, että esim. Venho ei tulekaan töihin ja sitten tietää, että seuraavan päivän lehdestä voi lukea tarkemmin. Tämäntyyppistä ehkä kaipaamaan nettisivuillekin, etteivät olisi niin staattiset.”

Monet tuntuvat arvostavan sitä, että sivujen rakenne on pidetty yksinkertaisena. Jutut päivittyvät tuoreusjärjestyksessä etusivulle ja mainokset pysyvät sivuilla jättäen uutisille selkeän palkin sivuston keskelle. Monet vastaajat kuitenkin toivovat sivulle enemmän eloa niin värimaailman kuin juttujen päivitystahdin suhteen.

”Niukasti nettiuutisia ja tapahtumia, vrt muut lehdet HS ja Aamulehti.”

”Mikä rooli on Etusivulla? Usein siinä vain 1-2 juttua ja loput mainoksia. Ei paikallisesta lukijasta eivät usein vaikuta kiinnostavilta. Myös mielipide ja keskustelujen –sivujen eroavuus ei ehkä heti aukene.”

”Värittömät, asialliset, uutiset kyllä löytää helposti.”

”Sivut ovat ihan toimivat. Toivoisin kuitenkin pidempiä juttuja luettavaksi.”

”Yksinkertaiset ja helpot käyttää.”

Forssan Lehden verkkosivun keskustelu-alueelle ilmestyy lukijoiden kirjoituksia noin yhdestä kolmeen kappaletta kuukaudessa (Forssan Lehti 2012c). Vasta-

uksia ne ovat keränneet parhaimmillaan kymmenen, mutta yleensä liikutaan enintään muutaman vastauksen korvilla. Mieli-pideosastolla taas julkaistaan Lukijan ääni –palstaa, eli siis samoja mielipidekirjoituksia kuin itse lehdenkin sivuilla. Keskustelu ei ole lähtenyt lentoon lehden Facebook-ryhmässä eikä verkkosivuilla.

Eräs lukija myös toivoo toimituksen tekemiä omia keskustelunavauksia verkkosivuille, joita voisi esimerkiksi linkittää myös Facebookiin keskustelun herättämiseksi. Paikallisuutisten ja urheilutulosten lisäksi toinen vastaaja taas haluaa sivustolle enemmän kuvallisia juttuja ja kulttuuri-osioon muutakin kuin elokuva-arvosteluja.

”Kulttuuri-osioon sitä kulttuuria leffa-arvioiden lisäksi, asiantuntevia leffa-arvioita saa muualtakin.”

6.3 Lyhyitä ja pitkiä juttuja

Kyselyyn vastanneet lukijat klikkaavat Forssan Lehden verkkosivuilla olevan jutun auki yleensä ainakin silloin, jos kyseessä on heidän alueensa paikallinen tapahtuma tai uutinen (Taulukko 6). He ovat saattaneet itse olla mukana alueella järjestetyssä tapahtumassa, tai katsovat kuvagallerian läpi nähdäkseen, pääsiko kukaan heidän tuttunsa mukaan juttuun. Se on yksi alueellisen sanomalehden ehdottomista vahvoista puolista. Paikallisuus on Forssan Lehden ykkösjuttu ja syy, miksi lukijat haluavat sitä itselleen tilata. Yhteenkuuluvuuden ja alueellisuuden tunnetta pitää korostaa myös verkossa lukijoiden kiinnostuksen saamiseksi.

Kysyin vastaajilta, millaisia juttuja he todella haluaisivat lukea Forssan Lehden nettisivuilta. Vastaukseksi saattoi valita useamman vaihtoehdon ja lisäksi ehdottaa omia ideoitaan.

Selvästi eniten ihmiset haluavat lyhyitä, nopeasti luettavia juttuja, jollaisiin toimitus on pyrkinyt tähänkin asti. Syventäviä, pidempiä juttuja kaivattiin myös, ja enemmän kuvagallerioita paikallisista tapahtumista tai uutisista. Myös ajatus

blogeista sai vastaajilta jonkin verran kannatusta. Mikäli uutisoinnissa käytettäisi enemmän videota, olisivat vastaajat valmiita katsomaan myös niitä.

Taulukko 7. Millaisia juttuja haluaisit lukea netistä? Kysymykseen sai valita useamman vastauksen.

Syventäviä juttuja	40 kpl
Lyhyitä, nopeasti luettavia juttuja	64 kpl
Enemmän videota	12 kpl
Enemmän kuvagallerioita	25 kpl
Blogeja	18 kpl
Jotain muuta	11 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	89 kpl
Vastaamatta jättäneitä	3 kpl

Näiden mainittujen juttutyyppeiden lisäksi lukijat toivoivat vapaissa kommentteissa enemmän henkilöjuttuja, enemmän mitä tahansa juttuja sekä enemmän kokonaisuuksia uutisia, eikä pelkkiä tiivistelmiä. Tämänkin kysymyksen vastauksissa nousi esille paikallisten uutisten tärkeys ja lukijoiden kiinnostus niitä kohtaan.

"Forssan seudulta positiivisia juttuja!"

"Enemmän aiheita, mutta lyhyemmin ja ytimekkäämmin."

"Ihan normaaleja paikallisuutisia."

"Forssalainen urheilu kiinnostaa."

Lukijat myös ehdottivat sivustolle myös uusia osioita. Eräs vastaaja toivoi paikkaa, jossa voisi julkaista vanhoja valokuvia, ja toinen "hömppäjuttuja".

”Muistelmaosio tai mahdollisuus julkaista vanhoja kuvia ja tunnistaa paikkoja tai henkilöitä.

”Asian vierestä meneviä juttuja, jotka voisivat muuten olla liian ’köykäisiä’ itse lehteen painettavaksi.”

6.4 Sivuston pitäisi päivittyä useammin

Pääosin lukijat toivovat odotusten mukaisesti, että verkkosivut päivittyisivät uutisten osalta nykyistä useammin. Toiseksi eniten vastaajat olivat sitä mieltä, että juttuja on sopivasti. Lukijat kaipaavat verkkolehdeltä nopeampaa tarttumista aiheisiin, pidempiä kirjoituksia sekä tiheämpää päivitysnopeutta. Yksi vastaajista jopa toivoi, että juttuja päivitetäisi sivuille nykyistä vähemmän.

Taulukko 8. Onko juttuja mielestäsi sopivasti? Vastaukseksi sai antaa useamman vaihtoehdon.

On sopivasti	32 kpl
Pitäisi päivittyä useammin	45 kpl
Jotain muuta	11 kpl
Kaikkiaan vastanneita	87 kpl
Vastaamatta jättäneitä	5 kpl

Vaikka verkkojutut saavat olla lyhyitä, ja lyhyitä juttuja lukijatkin kyselyn perusteella kaipaavat, niin tekstin muokkaamiseen uppoaa aina aikaa. Lukijan näkökulmasta pienen tekstinpätkän julkaisu verkossa ei todennäköisesti vaikuta vaivalloiselta, eikä aikaa vievältä. Toimittajan pitää kuitenkin käydä materiaaliaan läpi ja parhaassa tapauksessa tehdä juttu, jonka kärki on hieman eri kuin paine-

tussa lehdessä. Tämä kaikki, mikäli aikaa varsinaisen jutun haastattelujen teolta ja kirjoittamiselta riittää.

”Jotkut jutut lilluvat päiväkausia eikä uusia päivityksiä tule.”

”Minimalismi ei toimi netissä.”

”Vaikea sanoa, kun olet ollut vain muutaman kerran täällä netissä. Painetussa versiossa saisi olla jotenkin enemmän valtakunnallisiakin asioita.”

”Mitä juttuja? Kun netissä ei juuri ole mitään?”

Yli puolet kyselyyn vastanneista kertoo lukevansa Forssan Lehden painettua lehteä säännöllisesti. Toiseksi suurin osuus lukee lehteä vaihtelevasti ja 14 vastaajaa ei lainkaan. Lukijoiden joukossa on siis jonkin verran myös heitä, jotka paikkaavat paikallisuutisten tarpeensa lukemalla pelkästään Forssan Lehden verkkosivuja.

Taulukko 9. Luetko myös painettua Forssan Lehteä?

Kyllä	48 kpl
En	14 kpl
Vaihtelevasti	28 kpl
Vastaamatta jättäneitä	2 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	90 kpl

Vastaajat listasivat paikkoja ja tilanteita, joissa paperiversiota tulee luettua. Monet vapaaseen vastauskenttään kirjoittaneet kertovat lukevansa lehden lähes aina, kun se sattuu kohdalle esimerkiksi ystävän tai perheen luona vieraillessa tai viraston odotustilassa.

”Luen lehtenne tarkkaan silloin, kun se ilmaislehtenä joskus hyvin harvoin tipah-
taa postiluukustani (toivoisin paljon useammin) ja jos jonkun firman aulassa on
lehtenne vapaana. Kysymykseen 12 vastaisin kyllä, jos saisin torstain, lauantain
ja sunnuntain lehdet hyvin, hyvin edullisesti ympäri vuoden.”

”Käydessä kotona, muutaman kerran kuukaudessa.”

”Käydessä kaverilla.”

”Työpaikalla, tuttavilla, lääkärissä.”

”Aika usein missä lehti on esillä, kahvila, kirjasto, pankki jne.”

”Jos olen vierailulla Forssassa.”

Myös muilla paikkakunnilla asuvat siis lukevat Lounais-Hämeen alueella vieraillessaan Forssan Lehden tarjoamia paikallisuutisia. Kirjastot, pankit ja yritysten odotustilat keräävät lukijoita myös. Vastaajissa oli sekä Forssan Lehden verkkosivuja seuraavia lehden tilaajia että muualla asuvia henkilöitä, jotka eivät paperilehteä tilaa. Ilmaiset paikallisuutiset tuntuvat kiinnostavan myös muualla asuvia, joilla on seudulle jokin side.

Vastaajista alle puolet tilaa Forssan Lehden painettua lehteä omakseen, vaikka yli puolet vastaajista lukeekin lehteä säännöllisesti.

Taulukko 10. Tilaatko painettua lehteä omaksesi?

Kyllä	36 kpl
En	41 kpl
Vastaamatta jättäneitä	15 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	77 kpl

Tämän kysymyksen jätti väliin yllättävän moni vastaaja, yhteensä 15 kappaletta. Syynä saattaa olla se, että osa lukijoista tilaa lehteä omakseen epäsäännöllisesti esimerkiksi tarjousten tai oman henkilökohtaisen rahatilanteensa mukaan, kuten kommentit kysymykseen Forssan Lehden painetun lehden lukutottumuksesta antavat ymmärtää (Taulukko 9). Lisäksi osa vastaajista lukee Forssan Lehtensä säännöllisesti näköislehtenä verkosta.

"Kesällä tilasin kk määräaikaisen tilauksen kotiini."

6.5 "En tilaa lehtiä lainkaan"

Halusin selvittää, mikseivät kaikki vastaajat lue painettua lehteä välttämättä juuri koskaan, vaikka käyvätkin Forssan lehden verkkosivuilla. Yhteensä 16 vastaajaa kertoivat, että he eivät tilaa lehtiä kotiin lainkaan ja osa vastaajista lukee Forssan Lehden säännöllisesti jossakin muualla kuin kotona.

Vapaiden vastausten perusteella yleisin syy siihen, mikseivät vastaajat lue painettua versiota on se, että kaikki tarvittavat uutiset löytyvät nykyään helposti internetistä. Verkkouutiset ovat lukijoidensa käytössä aina heidän haluamallaan hetkellä.

"Netti. Nykyään netistä löytyy kaikki mitä tarvitsen."

"Luen lehden verkossa, niin pääsen lukemaan sen aamusta. Päivän painettu lehti tulee syrjäkylille vasta iltapäivän puolella."

Taulukko 11. Jos et lue painettua lehteä juuri koskaan, niin miksi et? Vastauksessa sai valita useamman vaihtoehdon ja antaa vapaan vastauksen.

En tilaa lehtiä	16 kpl
Jutut eivät kiinnosta minua	2 kpl
Luen uutiseni jostakin muualta	3 kpl
Luen lehden muualla kuin kotona	10 kpl
Muut syyt	14 kpl
Vastaamatta jättäneet	47 kpl
Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	45 kpl

Kaikkiaan kolme vastaajaa mainitsi tilaavansa Helsingin Sanomia, jolloin paikallislehteä ei ole tarvetta tilata enää erikseen. Pääosa vapaan kommentin antaneista mainitsi, että heillä ei ole varaa tilata lehteä kotiin, ja sen takia he lukevat paikallisuutiset ilmaiseksi netistä. Osa myös lukee näköislehteä, jolloin he voivat itse määrittellä, mihin aikaan sen lukevat. Forssan Lehden paperiversio ei luonnollisestikaan tule kaikille samaan aikaan, mutta digilehteen pääsee käsiksi aina takuuvarmasti silloin, kun lukijasta itsestä siltä tuntuu.

Forssan Lehden paperiversion tilaajat tuntuvat suhtautuvan lehteen eri tavalla kuin he, jotka lukevat lehteä, mutta eivät tilaa sitä itselleen. Osa lehden tilaajista yhdistää sanomalehteen tunteita, ja he kokevat sen olevan oleellinen osa esimerkiksi aamurutiiniaan. Eräs vastaaja kommentoi, että lehti on voitava lukea heti aamulla, sillä muuten koko päivä on piloilla. Lehteä tilaamattomat lukijat kokevat itsensä valikoiviksi asiakkaiksi, joilla on valta päättää, tilaavatko he lehden vai eivät samaan tapaan kuin he valikoivat käyttämänsä muut tuotemerkit ja liikkeet. Lehti tilataan kotiin vain silloin, kun se on henkilökohtaisella tasolla järkevää. (Hujanen 2007, 229.)

Kyselyyn vastanneista osa mainitsi, etteivät he rahatilanteensa vuoksi pysty hankkimaan lehteä omakseen.

”Ei ole rahaa tilata kun ruoastakin joutuu tinkimään.”

”Kestotilaajille ei mitään alennuksia, vain uusille!!!! Vähän niinkuin vakuutusbonukset käyttöön.”

”Tilaan Hesaria ja rahkeet ei riitä kahden lehden tilaamiseen.”

”Ei riitä pelimerkit lehden tilaamiseen. Hesari tulee vielä toistaiseksi.”

Myös Erkki Hujanen mainitsee rahankäytön omassa tutkimuksessaan. Sanomalehtimaksut tuntuvat olevan monien mielestä kohtuuttoman suuria ihmisten omiin budjetteihin nähden. Hujanen kirjoittaa: ”Jos ihmisten taloudellisosiaalinen paikka ratkaisee, voiko hän tilata sanomalehden vai ei, sitä täytyy pitää yhteiskunnallisena kysymyksenä – etenkin jos sanomalehden lukemista

pidetään kansalaisen tiedonsaannin, yhteiskuntaan kiinnittymisen ja kansalaisuuden rakentumisen kannalta tärkeänä.” (Hujanen 2007, 229-230.)

Yleisradion virka Suomen mediakentässä on tulevan mediamaksun nojalla tuottaa kansalaisille ilmaista uutisvirtaa. Voiko siis ajatella, etteivät suomalaiset tarvitsisivat enää sanomalehtiä siihen tarkoitukseen? Pohjoismaissa luetaan edelleen runsaasti lehtiä kansainvälisellä tasolla verrattuna, mutta sähköinen viestintä valtaa jatkuvasti enemmän alaa. (Sanomalehtien liitto 2010.)

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Forssan Lehden toimitus on tekemäni kyselyn perusteella oikealla tiellä verkkosivujen kehittämisessään. Lupaavasta suunnasta kertovat kyselyyn vastanneiden lukijoiden kommentit sekä jatkuvassa kasvussa olevat verkkosivujen kävijämäärät. Lukijat on mahdollista totuttaa ottamaan lehden verkkosivujen seuranta, jollei päivittäiseksi, niin ainakin viikoittaiseksi rutiinikseen.

Monet lukijat toivovat, että sivustoa päivitetäisi entistä useammin, ja että lukijoille tarjottaisi pidempiä juttuja luettavaksi. Kyselyyn tuli kommentteja, joiden kirjoittajat eivät olleet tyytyväisiä lehden ottamaan linjaan julkaista pidempien, kokonaisten juttujen sijasta lyhyitä tekstejä, mutta toisaalta sivuille toivottiin myös lyhyitä juttuja.

Toive päivitystiheyden nostamisesta ei ole yllättävä, mutta onko se mahdollista toteuttaa? Kysymykseen tulevat toimituksen resurssit, sillä toimittajat joutuvat tekemään verkkoversiot jutuistaan muiden töidensä ohella. Kaikkea materiaaliakaan ei yksinkertaisesti voi julkaista netissä ilmaiseksi.

Jos toivetta päivitystahdin tihentämisestä ei pystytä toteuttamaan, niin ainakin lukijoiden välistä interaktiivisuutta voisi pystyä kehittämään. Alueellisella sanomalehdellä on tärkeä rooli seutukunnan identiteetin rakentamisessa. Lehti ei pärjää yksin ilman lukijoitaan, ja saamalla lukijat mukaan lehden tekoon keskustelemalla artikkeleista heidät voisi sitoa paikallislehteen kiinni entistä tiukemmin.

Forssan Lehden verkkosivujen juttujen kommentointimahdollisuus antaisi lukijoille hyvän tilaisuuden ottaa heti kantaa alueen asioihin. Facebook puolustaa tässäkin mielessä paikkaansa, sillä kaikkia toimituksen linkkaamia juttuja voi kätevästi kommentoida ja niistä voi tykätä heti tuoreeltaan Facebookin puolella. Lukijoiden antamat tykkäykset ovat hyvä ensiaskel keskusteluinnoituksen viritämisessä.

Keskustelukulttuurin herättäminen olisi tärkeä osa hyvin toimivaa ja aktiivista verkkolehteä. Jos lukijat tuntevat, että he voivat ottaa kantaa asioihin ja uskalta-

vat kertoa verkossa mielipiteensä, he kasvavat kiinni lehden seuraamiseen entistä tiukemmin. Paperilehteen ei ole aina niin helppoa saada ääntänsä kuuluviin, mutta verkko voisi olla paikka, jossa siihen kannustettaisi nykyistä enemmän.

Olisi myös hyvä, jos verkkosivujen Lukijan ääni –palstalla pystyisi kommentoimaan siellä julkaistavia mielipidekirjoituksia. Mahdollisuus alentaisi kynnystä kommentointiin, eikä lukijan tarvitsisi hakeutua keskustelualueelle luomaan uutta keskustelunaloitusta. Lukijan ääni –osioon lisätään kaikki lehteen tulleet ja julkaistut mielipidepalstan viestit. Osa viesteistä kirjoitetaan provosoivaan sävyyn, ja näin ollen ne olisivat erinomaisia keskustelunaloittajia.

Ehkä toimitus voisi harkita keskustelun pitämistä anonyymina ainakin siihen asti, että se ottaisi hiukan tuulta siipiensä alle, jonka jälkeen jo ”koukutuilta” lukijoilta voisi vaatia rekisteröitymistä keskustelun jatkamiseksi. Tätä asiaa voisi pohtia sitten, kun keskustelusta on tullut luonteva osa Forssan Lehden internetmaailmaa.

Toimitus voisi myös harkita avaavansa itse säännöllisesti keskusteluja, joihin lukijoita kannustettaisi ottamaan kantaa. Parhaassa tapauksessa verkkosivujen keskustelukulttuuri viriäisi niin paljon, että lukijoiden kommentaiteista saisi koottua paloja myös painettuun lehteen, jolloin keskustelua voisi jatkaa myös lehden sivuilla tyyliin, jota esimerkiksi Ilta-Sanomat käyttävät lehdessään.

Kuvagalleriat ovat hyvä keino saada lukijat käymään verkkosivuilla. Tapahtumat ja lehdessä kuvagalleriaa mainostava teksti saavat verkkoon heti monta uutta kävijää vilkaisemaan, päätyivätkö he itse kuvaajan ottamiin kuviin, tai löytyykö sieltä tällä kertaa joku tuttu. Mitä enemmän alueellinen sanomalehti käsittelee jutuissaan paikallisia ihmisiä, sitä enemmän paikalliset ihmiset sitä myös seuraavat.

Paikallisuus onkin Forssan Lehden verkkosivujen paras valttikortti, sillä alueen tapahtumista ei kirjoita kukaan muu yhtä laajasti ja kattavasti kuin se paikallinen oma lehti. On tärkeää totuttaa lukijat käymään verkkosivuilla säännöllisesti, jolloin siitä tulisi heille tapa.

Tutkimuksen perusteella pääsyy sille, miksi lukijat ylipäättään käyvät Forssan Lehden sivuilla, on paikallisten uutisten seuranta. STT:n kotimaan uutisten virta on oiva lisä verkkolehden tarjontaan, mutta se ei missään nimessä saa nousta tämänhetkistä rooliaan suuremmaksi. Verkkosivujen kävijämäärien nousun perusteella on selvää, että lounaishämäläisille uutisille on kova kysyntä ja tarve.

Kyselyyn tuli kehitysehdotuksena lukijan ajatus arkistomahdollisuudesta (kts. 6.2). Arkiston selausmahdollisuus voi olla hankala toteuttaa, mutta se on silti pohtimisen arvoinen idea. Se voisi olla maksullinen palvelu, jonka kautta lukijat voisivat halutessaan palata lukemaan ja etsimään jo aiemmin julkaistuja juttuja. Tällä hetkellä sivuilta ei pysty hakemaan kunnolla edes siellä tänä vuonna (2012) julkaistuja tekstejä. Myös hakumahdollisuus olisi hyvä olla tietyn tiedon tai lehtijutun löytämiseksi.

Forssan Lehti on lähtenyt rohkeasti mukaan myös monimedian tuottamiseen. Myös nämä videot kaipaisivat kommentointimahdollisuutta, jolloin niitä katseleva käyttäjä voisi heti jakaa materiaalin herättämät ajatukset muiden luettavaksi. Näin sivuille saisi synnytettyä keskustelua, joka ei tällä hetkellä ota syntyäkseen edes Facebookissa.

Toimitus voisi halutessaan pohtia myös suoran videolähetyksen tekoa. Ohjelma ohjattaisi lukijoiden katsottavaksi verkkoon, esimerkiksi valtuustojen kokouksista tai muista mielenkiintoisista tapahtumista tai haastatteluista. Lähetystä pääsisi katsomaan rekisteröidyttyään ja maksettuaan palvelusta. Se vaatii vaivaa ja ajatuksen kehittämistä, mutta voisi olla lehden kuluttajille yksi tulevaisuuden mukanaan tuoma palvelu.

Yksi pohdinnan aihetta antava asia on myös päivitystiheys. Jos juttuja on resurssien vuoksi mahdotonta julkaista verkossa nykyistä enempää, toimituksen kannattaisi suunnitella julkaisuajankohdat nykyistä tarkemmin. Lukijoiden kouttamisen kannalta voisi olla järkevää julkaista juttuja tasaisesti päivän mittaan jo aamusta alkaen, jolloin lukija voisi käydä sivulla vilkaisemassa useampaan kertaan päivän aikana. Tämä vaatisi toimitukselta entistä parempaa ennakkosuunnittelemista jo edellisenä päivänä.

Verkkosivuille on selvästi kysyntää, eikä sivuston kehittämistä kannata jättää tähän. Ottamalla lukijat mukaan verkkosivujen tekemiseen he tuntevat itse olevansa tavallaan osa toimitusta, ja pysyvät samalla uskollisena sekä lehdelle että lehden verkkosivustolle. Uskollisen lukijasuhteen luomalla he jaksavat seurata paikallisia asioita ja ottaa kantaa toimituksen julkaisemiin uutisiin.

Toivon, että tekemästäni tutkimuksesta on toimitukselle hyötyä tulevaisuudessa verkkosivujen jatkokehittelyä ajatellen. Kyselyssä tuli esille lukijoiden toiveita ja ajatuksia, jotka kertovat siitä, että lehden verkkosivujen kehittämisessä ollaan oikealla tiellä. Verkon juttujen monipuolisuutta, lukijoiden mukaan ottamista ja itse sivuston käytettävyyttä parantamalla voidaan saada lukijamäärät nousemaan entisestään.

LÄHTEET

- Ekholm, K. & Karhula, P. 2011. Onko anonyymiys uhka? Suomen Tieteellisen Kirjastoseuran Signum-lehti 5/2011. <http://www.uta.fi/~tl93458/artikkelit/4582-11925-1-PB.pdf>
- Forssan Lehti 2012a. Viitattu 22.11.2012. http://www.forssanlehti.fi/toimitus/forssan_lehti/
- Forssan Lehti 2012b. Levikkiedot. <http://www.forssanlehti.fi/mediamyyni/levikkiedot>
- Forssan Lehti 2012c. Lukijan ääni. Viitattu 27.10.2012. <http://www.forssanlehti.fi/keskustelu>
- Forssan Lehti 2012. Mediakortti. Viitattu 27.10.2012.
http://www.forssanlehti.fi/UserFiles/forssanlehti/File/pdf/Mediakortti_2012.pdf
- Hujanen, E. 2007. Sanomalehden muuttuvat merkitykset arjessa. Jyväskylän yliopisto.
- Hämeen Sanomat 2012. Etu24. Viitattu 23.11.2012. <http://www.hameensanomat.fi/etu24>
- Helsingin Sanomat 2012. Viitattu 23.11.2012. <https://asiakaspalvelu.hs.fi/lukuoikeus/>
- Sanomalehtien liitto 2011a. Verkosta lisää lukijoita sanomalehdille. Viitattu 26.10.2012. http://www.sanomalehdet.fi/index.phtml?4937_m=4727&4937_o=10&s=2778
- Sanomalehtien liitto 2011b. Suomalaiset lukevat lehtiä lähes tunnin päivässä. Viitattu 26.10.2012. http://www.sanomalehdet.fi/index.phtml?4937_m=4876&s=2778
- Sanomalehtien liitto 2010. Sanomalehtimaat 2009. Viitattu 28.10.2012. <http://www.sanomalehdet.fi/index.phtml?s=122>
- Sanomalehtien liitto 2012. Yli puolet lukee sanomalehteä sekä painettuna että verkosta. Viitattu 27.10.2012. http://www.sanomalehdet.fi/index.phtml?1620_m=5265&1620_o=10&s=1125
- Sillanpää, P. 2010. Koulutuksella elinvoimaa paikallislehdille. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. <http://www.oamk.fi/epooki/index.php?julkaisu=11#4>
- Suontausta, K. 20.11.2012. Henkilökohtainen tiedonanto.
- Punkalaitumen Sanomat 2012. Mediakortti. Viitattu 27.10.2012. <http://www.punkalaitumensanomat.fi/etusivu/mediakortti>
- Picard, R. 2006. Capital Crisis in the Profitable Newspaper Industry. The Nieman Foundation for Journalism at Harvard. Viitattu 23.11.2012. <http://nieman.harvard.edu/reportsitem.aspx?id=100278>
- Olivia 2012. Oma Olivia. Viitattu 24.11.2012. <http://www.omaolivia.fi/ohje>
- Väestötietojärjestelmä 2012. Viitattu 24.11.2012 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=6815&site=3&id=0>
- Väliverronen, E (toim.). 2009. Journalismi murroksessa. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

8 TAULUKOT

Keräsin tutkimusta varten taustatietoja kyselyyn vastanneista henkilöistä. Halusin erityisesti selvittää heidän ikänsä, kotipaikkakuntansa, työtilanteensa ja sukupuolensa. Lisäksi halusin saada laajempaa kuvaa vastaajien verkkomedioiden käytöstä ja kysyin, mitä muita medioita he käyttävät tiedonhakuun.

Taulukko 12. Vastanneiden ikäjakauma.

Alle 15 vuotta	0 kpl
16–18 vuotta	0 kpl
19–25 vuotta	16 kpl
26–35 vuotta	17 kpl
36–45 vuotta	11 kpl
46–55 vuotta	19 kpl
56–60 vuotta	12 kpl
61 vuotta tai vanhempi	15 kpl
Kaikkiaan vastanneita	90 kpl
Kysymykseen vastaamatta jättäneitä	2 kpl

Kyselyyn tuli selvästi eniten vastauksia Forssasta, mutta myös Forssan seudun muut kunnat olivat jonkin verran edustettuina. Tulos mukailee lehden levikkiä, jonka vahvin alue on Forssan kaupunki. Vastaajia tuli myös useita kappaleita muualta kuin lehden levikkialueen seudulta.

Taulukko 13. Vastaajien kotipaikkakunnat.

Forssa	44 kpl
Tammela	5 kpl
Jokioinen	7 kpl
Humppila	3 kpl
Urjala	3 kpl
Ypäjä	2 kpl
Somero	3 kpl
Loimaa	1 kpl
Tampere	2 kpl
Kauniainen	1 kpl
Turku	2 kpl
Akaa	1 kpl
Helsinki	4 kpl
Englanti	1 kpl
Las Palmas Gran Canaria	1 kpl

(jatkuu)

Taulukko 13 (jatkuu).

Kerava	1 kpl
Hollola	1 kpl
Espoo	2 kpl
Pääkaupunkiseudulla	1 kpl
Turun talousalue	1 kpl

Kysyin vastaajien elämäntilannetta hahmottaakseni paremmin heidän syytään varsinaisen paperilehden tilaukselle tai tilaamattomuudelle. Vastauksissa kävi ilmi, että monet jättivät lehden tilaamatta kehnon rahatilanteensa vuoksi. Vastaaajista kuitenkin suurin osa oli työssäkäyviä.

Taulukko 14. Oletko työssäkäyvä?

Työssä	48 kpl
Työtön	6 kpl
Kotiäiti- tai isä	5 kpl
Opiskelija	9 kpl
Eläkeläinen	19 kpl
Määräaikainen työkyvyttömyyseläke	1 kpl
Yrittäjä	2 kpl
Vastaamatta jättäneitä	2 kpl
Kaikkiaan vastanneita	90 kpl

Vastaajista suurin osa oli naisia. Kolme henkilöä jätti vastaamatta sukupuolta koskevaan taustakysymykseen.

Taulukko 15. Vastaajien sukupuoli

Nainen	59 kpl
Mies	30 kpl
Vastaamatta jättäneet	3 kpl
Kaikki vastaajat	89 kpl

Halusin selvittää, millaisia muita verkkomedioita Forssan Lehden verkkosivujen käyttäjät käyttävät. Selvästi suosituimpia olivat tiheään tahtiin päivittyvien ilta-päivälehtien verkkosivut. Vastaukseksi sai valita useamman vaihtoehdon.

Taulukko 16. Mitä muita verkkomedioita käytät? Voi valita useamman vaihtoehdon.

HS.fi	44 kpl
Iltasanomat.fi	75 kpl
Iltalehti.fi	76 kpl
Yle.fi	46 kpl
MTV3.fi	54 kpl
Jotain muuta	21 kpl

(jatkuu)

Taulukko 16 (jatkuu).

Kaikkiaan kysymykseen vastanneita	90 kpl
Vastaamatta jättäneet	2 kpl

Kyselylomake

Forssan Lehden nettilukijatutkimus

Tämä tutkimus on osa ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyötä ja tarkoitettu Forssan Lehden toimituksen käyttöön nettisivujen (www.forssanlehti.fi) kehittämiseksi. Kaikki vastaukset käsitellään anonyymisti ja luottamuksella.

Kyselyllä kartoitetaan Forssan Lehden nettikäyttäjien toiveita ja odotuksia lehden nettisivujen suhteen. Kyselyn täyttö vie alle 10 minuuttia. Mikäli sinulle herää kysymyksiä kyselystä tai sen käytöstä, otathan yhteyttä [kaisa.hynynen\(at\)students.turkuamk.fi](mailto:kaisa.hynynen(at)students.turkuamk.fi).

Kysely on auki lokakuun puoleen väliin asti.

Kiitos ajastasi!

Kaisa Hynynen
Elokuussa 2012

1. Ikäsi

- Alle 15 vuotta
- 16-18 vuotta
- 19-25 vuotta
- 26-35 vuotta
- 36-45 vuotta
- 46-55 vuotta
- 56-60 vuotta
- 61 vuotta tai vanhempi

2. Sukupuoli

- Nainen
- Mies

3. Asutko jollakin Lounais-Hämeen paikkakunnalla vai jossakin muualla?

- Forssa
- Tammela
- Jokioinen
- Humppila
- Urjala
- Ypäjä
- Somero
- Muualla, missä?

4. Oletko työssäkäyvä?

- Työssä
- Työtön
- Kotiäiti tai -isä
- Opiskelija
- Eläkeläinen
- Muu, mikä?

5. Kuinka usein käyt Forssan Lehden sivuilla?

- Päivittäin
- Viikottain
- Kuukausittain
- En juuri koskaan

6. Miksi käyt Forssan Lehden sivuilla? Voit valita myös useamman vaihtoehdon.

- Seuratakseni paikallisia uutisia
- Seuratakseni kotimaan/ulkomaan uutisia
- Siitä on tullut tapa
- Käyn, jos joku laittaa mielenkiintoisen linkin esimerkiksi Facebookiin
- Muu syy, mikä?

7. Mitä mieltä olet yleisesti Forssan Lehden nettisivuista? Sana on vapaa.

8. Millä perusteella klikkaat jutun luettavaksi? Voit valita myös useamman vaihtoehdon.

- Mielenkiintoinen otsikko
- Paikallinen tapahtuma/uutinen
- Kuvalliset jutut
- Paikallisten tapahtumien kuvagalleriat
- Muu syy, mikä?

9. Millaisia juttuja haluaisit lukea Forssan Lehden nettisivuilta? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Syventäviä juttuja
- Lyhyitä, nopeasti luettavia juttuja
- Enemmän videota
- Enemmän kuvagallerioita
- Blogeja
- Jotain muuta, mitä?

10. Onko juttuja mielestäsi sopivasti?

- On sopivasti
- Pitäisi päivittyä useammin
- Pitäisi olla vähemmän
- Vapaa sana

11. Luetko myös Forssan Lehden painettua lehteä?

- Kyllä
- En
- Joskus - missä ja kuinka usein?

12. Jos vastasit edelliseen kysymykseen myöntävästi, niin tilaatko lehteä omaksesi?

- Kyllä
- En

13. Jos et lue painettua lehteä juuri koskaan, niin miksi et?

- En tilaa lehtiä
- Jutut eivät kiinnosta minua
- Luen uutiseni jostakin muualta
- Luen lehden muualla kuin kotona
- Muu syy, mikä?

14. Mitä muita verkkomedioita käytät? Voit myös valita useamman vaihtoehdon.

- HS.fi

- Iltasanomat.fi
- Iltalehti.fi
- Hameensanomat.fi
- Yle.fi
- MTV3.fi
- Mitä muita?

15. Mitä terveisiä haluaisit lähettää tekijöille?